

สภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ
THE NATIONAL PRESS COUNCIL OF THAILAND

จดหมายเหต

ปีที่ 26 ฉบับเดือน มกราคม - มิถุนายน พ.ศ. 2568

รายงานสถานการณ์ด้านจริยธรรม วิชาชีพสื่อมวลชน ประจำปี 2567

ปี 2567 สื่อมวลชนไทยเผชิญกับความท้าทายในหลายเรื่อง ยังถูกตั้งคำถามถึงความน่าเชื่อถือในสถานการณ์ต่าง ๆ อันเนื่องจากการนำเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ : Artificial Intelligence หรือ AI เข้ามาประยุกต์ใช้กันอย่างแพร่หลายมากขึ้น รวมถึงนิเวศสื่อที่เปลี่ยนไป อำนาจและอิทธิพลของสื่อสังคมออนไลน์มีบทบาทสูงขึ้น รวมถึงปัญหาความแพร่หลายของ Fake News หรือ Disinformation ที่ตามมา

(อ่านต่อหน้า 19)

จดหมายเหตุ

สภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ
THE NATIONAL PRESS COUNCIL OF THAILAND

ปีที่ 26 ฉบับเดือน มกราคม - มิถุนายน พ.ศ. 2568

เจ้าของ

สภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ

คณะกรรมการบริหารฯ สมัยที่ 2

นายชวรงค์ ลิมป์ปัทมปาณี ประธาน
นางสาวนิภาวรรณ แก้วรากมุกข์ รองประธาน คนที่ 1
นายวิรัตน์ ไซตวันนิช รองประธาน คนที่ 2
นายสรวิชัย แซ่เตียว รองประธาน คนที่ 3
นายณพพล รัตนพันธ์ เลขานุการ
นายภูวสิทธิ์ สุขใส รองเลขานุการ คนที่ 1
นายธรรมสถิตย์ ผลแก้ว รองเลขานุการ คนที่ 2
นางสาวชุดิณณชน ศรีคำ เหนือญาติ

กรรมการ

นายดุสิต ศิริกุลพิพัฒน์ กรรมการประเภทก่อตั้ง
นางสาวผุสดี คีตวรนาฏ กรรมการประเภทก่อตั้ง
นายสิทธิ บำรุงสุข กรรมการประเภทก่อตั้ง
นางสาว น.รีณี เรืองหนู กรรมการประเภทก่อตั้ง
นายกฤตเจต จันทเลิศลักษณ์ กรรมการประเภทก่อตั้ง
นายณฤชณ ฐะประดิษฐ์ กรรมการประเภทก่อตั้ง
นายศักดิ์สิทธิ์ วิบูลศิลป์โสภณ กรรมการประเภทสามัญ
นายจักรกฤษณ์ แววดล้ายหงษ์ กรรมการประเภทสามัญ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

อาจารย์กอบกิจ ประดิษฐ์ผลพานิช
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิชาการสื่อสารมวลชน

นายวิฑิต ลินุตพงษ์

ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารจัดการ

นางสาวสุภิญญา กลางณรงค์

ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการคุ้มครองผู้บริโภค

ศ.สุริชัย หวันแก้ว

ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสิทธิมนุษยชน

ดร.พีเชษฐ คุรงคเวโรจน์

ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

นายกวี จงกิจถาวร

ผู้ทรงคุณวุฒิตามที่ปรึกษาการด้านสื่อมวลชน

นางสาวบุญรัตน์ อภิชาติไตรสรณ์

ผู้ทรงคุณวุฒิตามที่ปรึกษาการด้านสื่อมวลชน

บรรณาธิการ

นาย จิตติชัย อัญญะวัชร

บทบรรณาธิการ

สถานการณ์ของสื่อมวลชนไทยในปัจจุบัน ยังอยู่ในช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อของการเปลี่ยนผ่านครั้งสำคัญ ซึ่งเต็มไปด้วยความท้าทายรอบด้าน ทั้งจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในรูปแบบหลากหลายที่เข้ามาพลิกโฉมภูมิทัศน์สื่อ แรงกดดันทางเศรษฐกิจที่ถาโถม พฤติกรรมเลือกบริโภคข่าวสารและความคาดหวังของผู้บริโภคที่เปลี่ยนไป โดยเฉพาะความต้องการเนื้อหาข่าวสารที่มีคุณภาพ มีความรับผิดชอบ รอบด้าน ตรวจสอบได้ และสามารถอธิบายบริบทของสังคมในยุคสมัยได้อย่างลุ่มลึก สอดแทรกการตั้งรู้ เข้าใจ การเท่าทันโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ไม่ใช่เพียงแค่งานข่าวข้อเท็จจริง มีความซ้ำ ไม่แตกต่างจากสื่อรายอื่น หรือผู้ผลิตผู้สร้างสรรค์ นักครีเอเตอร์เนื้อหา สื่อพลเมืองในแพลตฟอร์มดิจิทัล

ขณะเดียวกัน องค์กรสื่อจำนวนมาก โดยเฉพาะสื่อดั้งเดิมอย่างหนังสือพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์ กำลังเผชิญกับความยากลำบากในการดำเนินธุรกิจ ท่ามกลางรายได้โฆษณาที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง อันเป็นผลมาจากพฤติกรรมผู้บริโภคที่เปลี่ยนไป และเม็ดเงินโฆษณาที่ไหลไปสู่แพลตฟอร์มดิจิทัลที่มีต้นทุนต่ำกว่า ส่งผลให้สื่อต้องปรับตัวครั้งใหญ่ ทั้งในด้านการบริหารจัดการ การลดต้นทุน การยุบขนาดองค์กร หรือแม้กระทั่งการเปลี่ยนสถานะของธุรกิจที่เคยเป็นรากฐานของวงการสื่อมาอย่างยาวนาน

นับตั้งแต่ปี 2567 จนถึงปัจจุบัน สื่อมวลชนไทยต้องเผชิญกับกระแสความเปลี่ยนแปลงอย่างรุนแรง ไม่เพียงแต่จากเทคโนโลยีสารสนเทศและปัญญาประดิษฐ์ (AI) ที่เข้ามาเปลี่ยนวิธีการผลิตและบริโภคข่าวสารเท่านั้น แต่ยังรวมถึงแพลตฟอร์มดิจิทัลที่เข้ามาบีบคั้นบทบาทแทนที่สื่อดั้งเดิมอย่างรวดเร็ว การดิ้นรนเพื่อหาทางรอดขององค์กรสื่อ จึงกลายเป็นเรื่องที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนโมเดลธุรกิจ การคิดค้นเนื้อหาใหม่ ๆ เพื่อเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการขาย การจัดทำรายได้ในรูปแบบระบบสมาชิก พร้อมไปกับการปรับโครงสร้างองค์กรและการลดจำนวนบุคลากร ซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่ไม่มีใครอยากให้เกิดขึ้น แต่จำเป็นเพื่อความอยู่รอด

วันนี้...อาจเป็นยุคที่ยากลำบาก แต่ก็อาจเป็นโอกาสใหม่ของสื่อไทย นี่คือช่วงเวลาที่ถูกฝ่ายต้องรวมพลัง เพื่อรักษาความหมายของคำว่า “สื่อมวลชน” ให้เป็นหนึ่งในผู้ที่ได้รับบทบาทเป็นตัวแทน ของประชาชน ผู้คนในกลุ่มสังคมต่าง ๆ ในการทำหน้าที่ “ผู้เฝ้าประตูข่าวสาร” “ผู้รักษาประตูข่าวสาร” “ผู้เปิดประตูข่าวสาร” โดยคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะ มีความรับผิดชอบทางกฎหมาย และดำเนินตามหลักจริยธรรมแห่งวิชาชีพ “สื่อมวลชน”

ความเหนื่อยยากและภาระที่ทุกคนในแวดวงสื่อมวลชนกำลังต่อสู้ในสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลง ไม่ใช่เรื่องง่ายในทุกมิติ ต่างมีข้อจำกัด ความซับซ้อน ในความหลากหลาย ทั้งความเป็นธุรกิจ และการทำหน้าที่ “สื่อมวลชน” ตามหลักจริยธรรมแห่งวิชาชีพ ให้เป็นไปอย่างสมดุล ไม่กระทบต่อการดำเนินงาน การหารายได้ สามารถเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารไปสู่ประชาชนอย่างสม่ำเสมอเป็นปกติธุระ เนื้อหาข่าวสารเป็นที่ยอมรับ มีความน่าเชื่อถือ ได้รับการไว้วางใจจากสังคม จนถึงผู้รับข่าวสาร และยังเป็นหนึ่งในโลกที่สำคัญของประชาธิปไตย

รู้จักกับสื่อ “รู้จักกับสภาการสื่อมวลชน”

อยากรู้จักตัวตน คนวงการสื่อ เปิดวิทยุ เอฟเอ็ม 100.5 เมกะเฮิร์ตซ์
“คลื่นข่าว News Network” ทุกวันเสาร์ 12.30 - 14.00 น.

ดำเนินรายการโดย

ณรงค์ สุทธิรักษ์

สืบทอด อุดรรัตน์

วิชัย วรธานีวงศ์

จินตนา จันทระไพบุลย์

บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)

สนับสนุนการผลิตรายการ

ฟังย้อนหลังได้ที่

www.presscouncil.or.th
หรือ Facebook fanpage

สถานที่ติดต่อ

สภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ (สำนักงานชั่วคราว) ห้องประชุมบงกช ซี โรงแรมรอยัล ริเวอร์ เลขที่ 219 ซอยจรัญสนิทวงศ์ 66/1

ถ.จรัญสนิทวงศ์ แขวง-เขตบางพลัด กรุงเทพฯ 10700 โทร. 0 2668 9900, 08 8254 3434

E-mail: info@presscouncil.or.th Website: www.presscouncil.or.th Facebook: www.facebook.com/presscouncil.npct

อนาคตธุรกิจสื่อ: การเปลี่ยนแปลงที่ทำให้ สร้างตัวตนใหม่ ไม่ใช่พระองค์ สื่อ "เงา" ขยายผล

กระจกเงา

“พิราบดิจิทัล”

“

ด้วยพฤติกรรมผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจสื่อ ผู้รับสื่อ รับข่าวสารหันไปบริโภคข่าวสารผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์และโซเชียลมีเดียมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มคนรุ่นใหม่ เช่น Gen Z และ Millennials ที่ต้องการข้อมูลแบบเรียลไทม์และมีการโต้ตอบได้ ที่สำคัญการรับข่าวสารเริ่มต้นจากแพลตฟอร์มสื่อสังคม จากกลุ่มผู้สื่อข่าวพลเมือง ผู้มีอิทธิพล ผู้นำทางความคิด ในสื่อสังคมออนไลน์ จนส่งผลให้บทบาทสื่อหลักถูกลดทอน กลายเป็น “สื่อรอง” ที่ทำหน้าที่ตามติดและขยายผลเนื้อหา อีกทั้งยังเผชิญการชิงส่วนแบ่งพื้นที่ข่าวสารจากผู้ผลิตสื่อรายใหม่ ครีเอเตอร์ ที่เลือกใช้แพลตฟอร์มออนไลน์ อย่าง TikTok, YouTube Shorts และ Podcast สร้างสรรค์เนื้อหาประเภทข่าว แยกส่วนแบ่งผู้ชมและรายได้โฆษณาจากสื่อดั้งเดิมอย่างต่อเนื่อง

”

ธุรกิจหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ต่างประสบปัญหาเชิงรายได้ โดยเฉพาะรายรับจากโฆษณา ที่หดหาย มีสัดส่วนลดลงอย่างต่อเนื่อง ที่กลุ่มภาคธุรกิจจัดสรรงบการใช้จ่ายการตลาด ค่าโฆษณาเปลี่ยนแปลงรูปแบบ ลดใช้จ่ายในกลุ่มสื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ไปมุ่งเน้นใช้จ่ายในกลุ่มออนไลน์ ในสัดส่วนที่มากขึ้น ซึ่งสื่อส่วนใหญ่ยังคงพึ่งพาโมเดลรายได้แบบเดิมจากการใช้สปอนเซอร์และโฆษณาแบบดั้งเดิม ยึดฐานลูกค้าเก่า ใช้ระบบเรตติ้ง ระบบจำนวนพิมพ์จำหน่าย ในขณะที่กลุ่มธุรกิจ เจ้าของสินค้า บริการ และเอเยนซี ได้ปรับรูปแบบการใช้ โฆษณาแบบ Performance-Based Advertising ที่จะมุ่งเน้นผลลัพธ์ที่วัดได้ เน้นวัตถุประสงค์ของการโฆษณา เฉพาะเจาะจงกับกลุ่มเป้าหมาย บริหารจัดการใช้จ่ายโฆษณาอย่างมีประสิทธิภาพ ลงทุนใช้จ่ายโฆษณา เมื่อได้รับผลลัพธ์ตามที่ต้องการ จึงทำให้ตัวเลือกในสื่อดั้งเดิม ถูกจัดสรรลดทอนออกไป เมื่อเทียบกับสื่อออนไลน์ หรือ สื่อที่สามารถตอบโต้ทันทีในเชิงผลลัพธ์ตามกลยุทธ์เป้าหมายได้

การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ส่งผลกระทบต่ออย่างมากต่อธุรกิจสื่อ โดยสื่อดั้งเดิม เช่น

สถานีโทรทัศน์หลายช่องต้องลดขนาดองค์กร ปรับโครงสร้าง ลดจำนวนพนักงาน จนถึงปลดพนักงาน ปรับโครงสร้างองค์กรให้คล่องตัวขึ้น ในขณะที่สื่อสิ่งพิมพ์ทยอยปิดตัวหรือเปลี่ยนไปเป็นดิจิทัลเต็มรูปแบบ ขณะที่การแข่งขันในกลุ่มสื่อด้วยกัน ต้องแข่งขันการนำเสนอเนื้อหาข่าวไม่มีข้อจำกัด ความเป็นสื่อรายใหญ่ กลาง เล็ก จนถึงท้องถิ่น ทุกรายต่างแข่งขันได้โดยตรงผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ ทำให้การแข่งขันรุนแรงขึ้น

ความน่าเชื่อถือของสื่อยังลดลง เนื่องจากการแข่งขันในการผลิตเนื้อหาอย่างรวดเร็วเพื่อตามกระแสออนไลน์ ทำให้บางสื่อละเลยการตรวจสอบข้อเท็จจริง ซึ่งส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของผู้บริโภค ที่สื่อออนไลน์ต้องแข่งขันกับผู้สร้างเนื้อหา (Content Creator) ที่สามารถผลิตข้อมูลได้อย่างรวดเร็วและหลากหลายกว่า

ถึงแม้ว่า ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา หลายองค์กรธุรกิจสื่อ ต่างมีการปรับรูปแบบการดำเนินงาน ปรับตัวพึ่งพาเทคโนโลยี ปรับช่องทางการนำเสนอเนื้อหา

บนแพลตฟอร์มออนไลน์ แต่ด้วยปัจจัยการลงทุน ทักษะบุคลากร ทำให้การปรับตัวยังเป็นไปอย่างล่าช้า ขณะเดียวกันในส่วนของกลุ่มนักข่าว เกิดภาวะตึงเครียด ต้องแบกรับภาระงานที่มากขึ้น ทั้งการผลิตเนื้อหาแบบเดิมและการสร้างสรรค์เนื้อหาบนแพลตฟอร์มออนไลน์

การแข่งขันในวงการสื่อทวีความรุนแรงขึ้น ไม่ว่าจะเป็นรายเล็ก กลาง หรือใหญ่ ต่างแข่งขันกันอย่างเสรีผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัล ความเร็วกลายเป็นปัจจัยสำคัญจนบางสื่อละเลยการตรวจสอบข้อเท็จจริง ส่งผลต่อความเชื่อมั่นของผู้บริโภค

4 ทางเลือก โมเดลฝ่าวิกฤติ

1. ปรับรูปแบบธุรกิจ (Business Model): หารายได้จากหลากหลายช่องทาง เปลี่ยนจาก “ขายโฆษณา” เป็น “ขายประสบการณ์” พัฒนาเนื้อหาบริการ Premium Subscription ที่ให้มูลค่าจากใช้ระบบวิเคราะห์ข้อมูล เช่น การสมัครสมาชิกแบบพรีเมียม (Subscription) บริการวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analytics) แก่ผู้ที่สนใจรับข้อมูลข่าวสารที่มีคุณภาพ สามารถนำไปใช้ประโยชน์

2. ลงทุนในเทคโนโลยี: เลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสม จัดสรรการลงทุนตามกลุ่มงาน และการรองรับการใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารและปรับเนื้อหาให้ตรงกับความต้องการของผู้บริโภค หรือ วิเคราะห์พฤติกรรมผู้ชมเพื่อปรับเนื้อหาเชิงกลยุทธ์ (Content Strategy) การลงทุนระบบบริหารจัดการฐานข้อมูล หรือ ระบบรวบรวมจัดเก็บข่าว ภาพข่าว ข้อมูลสำคัญเพื่องานวารสารศาสตร์

3. สร้างความร่วมมือ: ร่วมมือกับแพลตฟอร์มออนไลน์หรือผู้สร้างเนื้อหา (Content Creator) เพื่อขยายฐานกลุ่มเป้าหมาย หรือ การขยายความร่วมมือการผลิตข่าวสาร การรวมกลุ่มเพื่อขายเนื้อหาแก่สมาชิก หรือ พันธมิตรข่าวในต่างประเทศในรูปแบบ News Co-operation Business ในการใช้ทรัพยากรบุคคลหรือ เนื้อหา โดยที่ไม่ต้องมาเปิดสาขา หรือ ส่งผู้สื่อข่าว มาทำหน้าที่ในประเทศไทย จนถึงความร่วมมือสร้างระบบคลังข้อมูลข่าว ภาพข่าว ที่ให้บริหารลิขสิทธิ์ แบ่งผลตอบแทนร่วมกัน

4. ยกระดับคุณภาพ: เน้นการผลิตข่าวเชิงลึก (In-depth Reporting) การตรวจสอบข้อเท็จจริง (Fact-Checking) การนำเสนอข่าวในรูปแบบ Investigative Report ที่เจาะลึกกว่าโซเชียลมีเดีย เพื่อรักษาความน่าเชื่อถือ สร้างสรรค์ข่าวและเนื้อหาให้ตรงกับกลุ่มผู้รับสาร หรือ เจาะจงกลุ่มผู้รับมากขึ้น ข่าวมีเฉพาะทาง มีความเป็นเอกลักษณ์ในตัวตน ตามวิสัยทัศน์และจุดยืนของกองบรรณาธิการ รวมถึงการส่งเสริมการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องในการผลิตข่าว ทักษะทางเทคโนโลยีสารสนเทศให้แก่แกนข่าว ผู้ปฏิบัติงานข่าวที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การทำงานสอดประสานทำงานร่วมกัน

ธุรกิจสื่อ ต้องเร่งปรับกระบวนการจัดการบริหารจัดการธุรกิจ สืบค้นความเปลี่ยนแปลงใหม่ การปรับโครงสร้างองค์กร การ

พิจารณาหาจุดปัญหา และความชัดเจนในการแก้ไขปัญหา ต่อสู้กับจุดที่ทำให้ถดถอย และลงทุนใหม่ ๆ ในแพลตฟอร์มดิจิทัล พัฒนางานข่าว หรือ เนื้อหาใหม่ที่ผสมผสานข่าวสาร ความบันเทิงและบริการแบบโต้ตอบ เช่น Live Podcast หรือ Virtual Event และกระจายแหล่งรายได้ ไม่พึ่งพาเพียงแค่อโฆษณา แต่สร้างรายได้จาก E-commerce, โปรแกรมฝึกอบรม (Training Program) เพื่อให้องค์กร กองบรรณาธิการ มีพื้นที่แข่งขัน มีจุดเสริมการหารายได้ และสร้างความแข็งแกร่งในการดำเนินธุรกิจให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง รวมถึงคัดสรรบุคลากรในทุกกลุ่มงาน จัดกลุ่มงานทักษะด้านข้อมูลและเทคโนโลยี สร้างระบบนิเวศ (Ecosystem) ใหม่ในภาคธุรกิจหรือผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ

บรรณาธิการต้องปรับเปลี่ยนกรอบความคิด (Mindset) ไม่ยึดติดกับรูปแบบการนำเสนอแบบเดิม และเปิดรับการทดลองรูปแบบใหม่ เช่น ข่าวสั้นในรูปแบบคลิป 60 วินาที การใช้ Data Visualization หรือการสัมภาษณ์เชิงลึก การสร้างสรรค์เนื้อหาใหม่ ๆ ผสมผสานวิธีการนำเสนอในความหลากหลาย ตั้งแต่ อินโฟกราฟิก ภาพถ่าย ภาพเคลื่อนไหว ให้ข่าว หรือ เนื้อหาพิเศษ มีความโดดเด่น สร้างแรงดึงดูด แรงจูงใจ ให้กลุ่มผู้รับสื่อ เข้ามาเลือกรับ เข้ามาติดตาม ถึงแม้จะปรับกรอบรูปแบบการนำเสนอแต่ทุกเนื้อหาที่สร้างสรรค์นั้นยังให้ความสำคัญในจรรยาบรรณวิชาชีพ แม้ต้องแข่งขันกับความเร็วของโซเชียลมีเดีย แต่ต้องไม่ละเลยความถูกต้องและจริยธรรม และเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง โดยส่งเสริมการอบรมทักษะดิจิทัลให้กับทีมงาน และสร้างสภาพแวดล้อมที่เปิดโอกาสให้พนักงานเสนอความคิดใหม่ ๆ

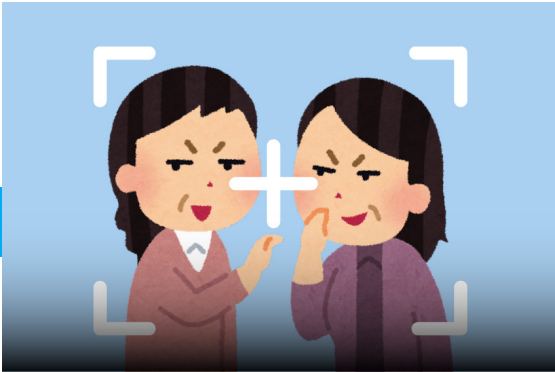
ส่วนนักข่าว ผู้สื่อข่าว ช่างภาพ ต้องพัฒนาทักษะรอบด้าน เรียนรู้การผลิตข่าวแบบมัลติมีเดีย (ข้อความ+วิดีโอ+อินโฟกราฟิก) และการใช้เครื่องมือดิจิทัล รวมถึงการเปิดรับทักษะเทคโนโลยีสารสนเทศใหม่ ๆ ความรู้อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องการเนื้อหาข่าวในสายงานที่ตนเองรับผิดชอบ เพื่อนำมาช่วยเสริมการทำงาน และ การสร้างสรรค์ข่าว ตามโจทย์งาน ภารกิจข่าวที่ได้รับมอบหมาย จนถึง การคัดกรองเนื้อหา เพื่อนำเสนอข่าวในประเด็นที่แตกต่างจากสื่อคู่แข่งรายอื่นได้

อนาคตของธุรกิจสื่อไทยในปี พ.ศ. 2568 ขึ้นอยู่กับ “กระบวนการทางความคิด” เพื่อปรับตัวให้เข้ากับพฤติกรรมของผู้บริโภคที่ต้องการรับข่าวสารได้ทุกที่ทุกเวลา เจ้าของสื่อต้องมองเห็นโอกาสในวิกฤตและลงทุนในนวัตกรรม บรรณาธิการต้องรักษาสมดุลระหว่างความเร็วกับคุณภาพ และนักข่าวต้องปรับตัวเป็นผู้สร้างเนื้อหาที่มีทั้งความลึกและความสร้างสรรค์ แม้การเปลี่ยนแปลงจะเป็นสิ่งที่ท้าทาย แต่หากสื่อไทยร่วมมือกันปรับตัวอย่างเป็นระบบ และไม่ทิ้ง จริยธรรมแห่งวิชาชีพ มีความรับผิดชอบทางกฎหมาย ที่ปรับรูปแบบวิธีการนำเสนอ “ความจริง” อย่างมีชั้นเชิง ที่ผสมผสานเครื่องมือเทคโนโลยีและความคิดสร้างสรรค์ เพื่อก้าวไปพร้อมกับผู้บริโภคที่เปลี่ยนไปไม่หยุดนิ่ง พร้อมก้าวข้ามวิกฤติและสร้างอนาคตใหม่ให้กับธุรกิจสื่อได้อย่างมั่นคง

รู้ทันสื่อ

สภากการสื่อมวลชนแห่งชาติ

รายการ “รู้ทันสื่อ” กับสภากการสื่อมวลชนแห่งชาติ ประจำวันเสาร์ที่ 25 พ.ค. 2567 ทาง FM 100.5 อสมท. พุดคุย เรื่อง “แหล่งข่าวกับข่าวเน็ต จริง-เท็จ พิสูจน์อย่างไร?” ดำเนินรายการโดย ณรงค์ สุทธิรักษ และจินตนา จันทรไพบูลย์ ผู้ร่วมสนทนา ประกอบด้วย เมธาวิ มัชฌันติกะ บรรณาธิการข่าวออนไลน์ ข่าวสด กฤษฎกรณ์ฐ แสงโชติ Digital Content Director อีจัน ผศ.ดร.สิงห์ สิงห์ขจร คณบดีคณะวิทยาการ จัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

“ต้องบอกว่า สำนักข่าวต่าง ๆ ยังมี จุดแข็งตรงนี้ และอย่าทำงานข่าวด้วยความรวดเร็วแต่ผิดพลาด ถ้าเกิดความผิดพลาด ความน่าเชื่อถือก็จะหายไป ความสำคัญของคำว่าสื่อมวลชนก็จะหายไป จุดนี้จึงอยากให้สื่อมวลชนปัจจุบัน ต้องตระหนักถึงเรื่องนี้ อย่าไปเร่งความเร็วสู้กับโซเชียลมีเดียอื่น ๆ อยากให้ดูข้อมูลที่ถูกต้อง เพื่อสร้างให้ตัวสื่อมวลชนเองน่าเชื่อถือมากที่สุด เพื่อที่จะเป็นแหล่งข้อมูลที่ประชาชนสามารถเชื่อถือได้ และเป็นจุดสุดท้ายที่คนจะมาเช็คได้ว่าข้อมูลข่าวสารที่เขารับรู้มานั้น เป็นความจริง ผ่านสื่อมวลชน”

“สิ่งสำคัญในการเผยแพร่ออกไปบนโลกออนไลน์ โดยเฉพาะเหตุการณ์สำคัญ จะต้องถูกต้องที่สุด หากใช้เหตุการณ์ที่ไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องมาเผยแพร่ จะทำให้เกิดผลกระทบกับสังคมในวงกว้างได้”

“เราอาจจะใช้ประโยชน์จาก AI ได้ บางส่วน แต่ไม่ได้ทั้งหมด คิดว่าการสืบค้นข้อมูลจากเอไอ อาจทำให้กระบวนการทำงานรวดเร็วมากขึ้นก็จริง แต่สุดท้ายจะต้องใช้จรรยาบรรณสื่อ ความรู้ที่ได้สั่งสมมา นำมาใช้ตัดสินข้อมูลนั้น ๆ ว่า ถูกต้องหรือไม่”

“หลักการเลือกข่าว หรือการมอนิเตอร์ข่าว ทางด้านเทคนิค จะมีหลายเว็บไซต์ ที่เราเข้าไปดู เพื่อดูความสนใจของคนว่า เขาเล่าเรื่องนี้ เล่นเรื่องนี้อย่างไร ซึ่งก่อนหน้านี้ เฟซบุ๊กก็มีเครื่องมือ ที่ให้เราดูกระแส ดูเทรนด์แต่ละวัน ทุกเพจที่อยู่ในเฟซบุ๊กประเทศไทย กำลังเล่าเรื่องราวอะไร เล่นเรื่องอะไร แล้วก็จะเห็นเอนเกจว่า เรื่องนี้มีคนเข้าถึงเยอะ คอมเมนต์เยอะ เราก็จะไปหยิบ ตามเขามาด้วย จึงบอกว่า เราไม่สามารถตกขบวนได้ ลูกเพจเรา 14 ล้านคน แต่เขาก็ไม่ได้สนใจในเรื่องเดียวกันทั้งหมด อาจจะชอบเรื่องนี้ เรื่องนั้น เราก็แค่บาลานซ์เรื่องราวข่าวที่คนสนใจ และรู้ นำหนักข่าวแต่ละวัน เข้ามาเรื่องอะไร เทียงเย็น ก่อนเข้านอน เหมือนชีวิตหนึ่ง คนที่ตื่นมาต้องรับรู้เรื่องอะไรในแต่ละวัน”

ผศ.ดร.สิงห์ สิงห์ขจร

คณบดีคณะวิทยาการการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

เมธาวิ มัชฌันติกะ

บรรณาธิการข่าวออนไลน์ ข่าวสด

กฤษฎกรณ์ฐ แสงโชติ

Digital Content Director อีจัน

รายการ รู้ทันสื่อ กับสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ ประจำวันเสาร์ที่ 13 ก.ค 2567 ทาง FM 100.5 ประเด็น “คำจำกัดความของสื่อมวลชน ในความหมายของ สว.” ดำเนินรายการโดย สืบพงษ์ อุณรัตน์ จินตนา จันทรไพบุลย์ ผู้ร่วมสนทนา ประกอบด้วย ธรรมสถิตย์ ผลแก้ว กรรมการสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ มานิจ สุขสมจิตร ประธานมูลนิธิพัฒนาสื่อมวลชนแห่งประเทศไทย และอดีตประธานสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ รศ.พิจิตรา ศุภสวัสดิ์กุล ปรีक्षा ANNIE LAB มหาวิทยาลัยฮอังกง และอนุกรรมการนวัตกรรมสื่อ กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

“เพราะฉะนั้นความคิดเห็นที่ได้มาจากคนใดคนหนึ่ง ที่อ้างอาชีพใดอาชีพหนึ่ง อาจไม่ตรงกับความจริง เช่น อ้างความเห็นสื่อ แต่ตัวเองไม่ได้ทำอาชีพสื่อ เข้าไปอย่างฉาบฉวย ผิวเผิน จะรู้ได้อย่างไร ถ้าเป็นสื่อจริง ๆ เขาจะมีความเห็นอย่างไร ฉะนั้น จึงต้องตีความอย่างเคร่งครัด”

“เหมือนคนเป็นแพทย์ หมายถึงคนที่ได้รับปริญญาทางการแพทย์ มีความรู้ความสามารถในการรักษาคนอย่างสมัยใหม่ ไม่ใช่ประเภท หมอผี รตนามนต์ หรือวิศกร ผู้มีความรู้ความชำนาญด้านวิศวกรรม ไม่ใช่ที่เรียกกันว่า ช่างเถอะ หรือพยาบาล ก็ต้องเรียนมาไม่ใช่หมอดำแย ก็เรียกว่าพยาบาลฯ ฉะนั้นเรื่องนี้ จึงต้องตีความอย่างเคร่งครัด ไม่ใช่ั่ว ๆ อย่างที่ว่า”

“คุณสมบัติ สว. คือ ต้องการผู้ทรงคุณวุฒิ ไม่อย่างนั้นคงไม่กำหนดคนอายุ 40 ปีขึ้นไป หรือเอาใครก็ได้เข้ามานั่ง สว. ก็ได้ แต่เราต้องการคนมีประสบการณ์ มาช่วยเหลือประเทศได้ ถ้าเราได้คนไม่มีประสบการณ์ ไม่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรม กับปัญหาปัจจุบันที่ประเทศเรากำลังเผชิญ”

ธรรมสถิตย์ ผลแก้ว

กรรมการสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ

มานิจ สุขสมจิตร

ประธานมูลนิธิพัฒนาสื่อมวลชนแห่งประเทศไทย และอดีตประธานสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ

รศ.พิจิตรา ศุภสวัสดิ์กุล

ที่ปรึกษา ANNIE LAB มหาวิทยาลัยฮอังกง และอนุกรรมการนวัตกรรมสื่อ กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

รายการวิทยุ “รู้ทันสื่อ” กับสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ ออกอากาศทาง FM 100.5 ประจำวันเสาร์ที่ 22 มิ.ย. 2567 ประเด็นเรื่อง “Technology AI ช่วยผลิตงานสื่อได้มากแค่ไหน” ดำเนินรายการโดย ณรงค์ สุทธิรักษ์ สืบพงษ์ อุณรัตน์ ผู้ร่วมสนทนาประกอบด้วย กนกพร ประสิทธิ์ผล ผู้อำนวยการสำนักสื่อดิจิทัล Thai PBS นันทสิทธิ์ นิตยเมธา นายกสมาคมผู้ผลิตข่าวออนไลน์ ดร.เอกพล เขียรถาวร คณะวารสารศาสตร์ และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

“ไทยพีบีเอสใช้ไอในการผลิตข้อความภาพวิดีโอ แต่เราก็ต้องดูวัตถุประสงค์ที่นำไปใช้ และจะไม่ใช้แบบ 100% จะต้องผสมผสานกับไอเดีย การ Edit ให้เป็นอีกรูปแบบหนึ่ง เพื่อไม่ให้เป็นการก๊อปปี้จากเอไอ 100% เป็นการนำมาต่อยอด หรือการนำมาผลิตใหม่รีไรท์ใหม่ ปรับปรุงใหม่นั้นคือใช้ไอเดียความคิดของเราผสมเข้าไป เราก็จะไม่สุ่มเสี่ยง”

“คิดว่าหลายสื่อให้ความสำคัญ และตระหนัก ซึ่งทั้งคนทำสื่อ และผู้บริโภค ก็ตั้งคำถามว่า คอนเทนต์ที่ถูกเผยแพร่เป็นเรื่องจริงหรือไม่ ฉะนั้นในการหน้าที่สื่อ ที่สำคัญคือ การกลั่นกรองข้อมูลข่าวสาร ที่หวังพึ่งเอไอคงไม่ได้ เพราะช่วยได้เพียงในการทำงานบางส่วนเท่านั้น”

“วงการสื่อทุกวันนี้หลาย ๆ ที่ ก็ทดลองใช้กัน สิ่งที่สำคัญคือ เรื่องการปรับกฎเกณฑ์ แต่ละที่ซึ่งจะต้องวางมาตรฐานของตัวเอง เพราะยังไม่มีมาตรฐานกลางออกมา อย่างน้อยเราก็ต้องรู้ตัวเราเองก่อนว่า เราควรจะใช้แค่ไหน และต้องคุยกัน ในกองบรรณาธิการก่อนว่า อะไรทำได้ ทำไม่ได้ ความยืดหยุ่นของแต่ละที่อาจจะแตกต่างกันได้ ตามบริบทของตัวเอง อย่างไรก็ตาม สิ่งที่ยังต้องยึดไว้คือมาตรฐานเบื้องต้นของงานวารสารศาสตร์ ก็คือการรายงานข้อเท็จจริง เพื่อประโยชน์สาธารณะ อันนี้ยังเป็นสิ่งสำคัญที่สุดอยู่เสมอ”

กนกพร ประสิทธิ์ผล

ผู้อำนวยการสำนักสื่อดิจิทัล Thai PBS

นันทสิทธิ์ นิตยเมธา

นายกสมาคมผู้ผลิตข่าวออนไลน์

ดร. เอกพล เขียรถาวร

คณะวารสารศาสตร์ และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

รายการ รู้ทันสื่อกับสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ ประจำวันเสาร์ที่ 21 กันยายน 2567 ทาง FM 100.5 อสมท. ประเด็นเรื่อง “จำกัดการเข้าถึงอินเทอร์เน็ต กับสิทธิขั้นพื้นฐานของเด็ก” ดำเนินรายการโดย ณรงค์ สุทธิรักษ ผู้ร่วมสนทนา ประกอบด้วย วุฒิชัย พุ่มสงวน อัยการจังหวัดประจำสำนักงานอัยการสูงสุด ศูนย์อัยการคุ้มครองสิทธิเด็ก เยาวชนและสถาบันครอบครัว ดร.ธีรรัตน์ พันทวี วงศ์ระเอนก นายกสมาคมวิทยุและสื่อเพื่อเด็ก และเยาวชน และผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านสื่อมวลชนและเทคโนโลยีสารสนเทศ ในคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ อาจารย์ภัทราวดี อีเลอร์ อาจารย์ประจำภาควิชาวารสารศาสตร์คอนเวอร์เจนซ์ และสื่อดิจิทัลสร้างสรรค์ คณะนิเทศศาสตร์ สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์

“ผมเคยไปบรรยายในระดับโรงเรียน ช่วงอายุที่โดนหลอกลวงเยอะที่สุดคือ ช่วง ม.2 ม.3 ม. 4 ถ้าดูพัฒนาการของเด็กเป็น ช่วงที่เขากำลังเจริญเติบโต อยากรู้ อยากเห็น การยับยั้งชั่งใจน้อย มันไม่มีอะไรเป็น ความจริงบนโลกอินเทอร์เน็ต แม้กระทั่ง ชื่อรูปภาพโปรไฟล์ต่าง ๆ เรื่องการล่อลวง ไม่น่าเชื่อว่าเด็กอินเทอร์เน็ตมีโอกาสถูกล่อลวงมากกว่าเด็กไทย เพราะในโลกออนไลน์ มีการแชทเป็นภาษาอังกฤษ ทำให้เด็ก อินเทอร์เน็ตเป็นผู้เสียหายเยอะ เพราะมี พวกใคร่เด็ก คือไม่ต้องเจอตัว แต่ส่งรูปไป ให้เขา มีการกรูมมิ่ง เตรียมเด็กให้พร้อม ในการกระทำความผิดทางเพศ”

วุฒิชัย พุ่มสงวน

อัยการจังหวัดประจำสำนักงานอัยการสูงสุด
ศูนย์อัยการคุ้มครองสิทธิเด็ก เยาวชน
และสถาบันครอบครัว

“ต้องทำหลายทาง และเป็นความ รับผิดชอบร่วมกัน ไม่ใช่แค่ภาครัฐ ภาค เอกชน แต่ต้องทำหน้าที่ร่วมกัน ทั้ง ผู้ประกอบการ ภาครัฐ ภาคประชาสังคม โรงเรียน พ่อแม่ ผู้ปกครอง ตัวเด็ก และ เยาวชนด้วย และการแก้ปัญหา ต้องเรียก ว่า การป้องกันแก้ปัญหา รวมถึงปกป้อง คุ้มครอง และยังต้องมีการบำบัดเยียวยา ด้วย ในกรณีที่เกิดเป็นเหยื่อแล้ว เพราะเวลา ที่เราพูดถึงปัจจัยเสี่ยง เราต้องพูดให้ครบ ทุกมิติ ก็คือป้องกัน ปรามปราม ปกป้อง คุ้มครอง บำบัดเยียวยา เพื่อที่จะครอบคลุม ทุกด้าน”

ดร.ธีรรัตน์ พันทวี วงศ์ระเอนก

นายกสมาคมวิทยุและสื่อเพื่อเด็กและเยาวชน
และผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านสื่อมวลชนและเทคโนโลยี สารสนเทศ ในคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ

“อย่าง TikTok ในประเทศจีน ก็มี การควบคุมคอนเทนต์ ที่เป็นการให้ความรู้ ไม่ค่อยเน้นบันเทิง อาจจะต้องมีการควบคุม คอนเทนต์ของเด็ก หรืออายุ และมีการ ยืนยันตัวตนของเด็กในการใช้แอปพลิเคชัน โดยไม่สามารถเอามือถือของพ่อแม่ เอา Account พ่อแม่มาใช้ได้ถ้าทำได้ ก็จะ ควบคุมเรื่องเยาวชนได้มากขึ้น ภาครัฐ อาจจะต้องทำการบ้านมากขึ้นว่า ในต่าง ประเทศเค้าทำอย่างไรกันบ้าง ถ้าจำกัดก็ใน แ่งของคอนเทนต์ แต่ไม่อยากให้จำกัดในแง่ ของการเข้าถึง เพราะยังมองว่าเทคโนโลยี ยังเป็นข้อดี แต่เราต้องบริหารจัดการมัน ให้อยู่ในขอบเขตที่เหมาะสมให้ได้ ถ้าปิดกั้น ไปเลยเด็ก ก็ค้นหาอะไรไม่ได้เลย”

อาจารย์ภัทราวดี อีเลอร์

อาจารย์ประจำภาควิชาวารสารศาสตร์
คอนเวอร์เจนซ์ และสื่อดิจิทัลสร้างสรรค์
คณะนิเทศศาสตร์
สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์

รายการ รู้ทันสื่อกับสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ ประจำวันเสาร์ที่ 27 กันยายน 2567 ทาง FM 100.5 อสมท. ประเด็น “สื่อต้องรับมือกฎหมายสมรสเท่าเทียมอย่างไร?” ดำเนินรายการโดย ณรงค์ สุทธิรักษ และวิชัย วรธานีวงศ์ ผู้ร่วมสนทนา ประกอบด้วย ธัญวัจน์ กมลวงศ์วัฒน์ ผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน ผู้ร่างกฎหมายสมรสเท่าเทียม วีระพันธ์ โตมิบุญ สื่อมวลชนอาวุโส และกรรมการสมาคมหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ดร.ชเนตติ ทินนาม อาจารย์ประจำภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

“การใช้คำต่าง ๆ ก็ต้องลองพิจารณา เรื่องคำที่เป็นกลางทางเพศมากขึ้น หรือ เคารพอัตลักษณ์ทางเพศมากขึ้น อย่างคน ที่เป็นคนข้ามเพศเวลารายงานข่าว ดูตาม บัตรประชาชนใช้คำว่านาย ในขณะที่เพศ สภาพเค้าเป็นผู้หญิง คิดว่าเรื่องตรงนี้ ก็ยัง มีการพัฒนา และเปลี่ยนแปลงอยู่ แต่ก่อน หน้านี้ค่อนข้างแข็งมาก เช่น มีคำว่า ชาย แต่งตัวคล้ายหญิง เป็นต้น ซึ่งค่อนข้างเป็น คำที่ไม่เคารพ อัตลักษณ์ทางเพศของคนนั้น ที่นิยามตัวตนของเขา นี่เป็นตัวอย่างหนึ่ง”

“ที่เราคุยกันเรื่องนี้ ยกประเด็นขึ้น มา ได้สะท้อนให้เห็นอย่างหนึ่งว่า พวก เราที่เป็นสื่อ ใส่ใจ ระวังระวัง บนพื้นฐาน ของการเคารพ ให้เกียรติในเรื่องความเท่า เทียมกัน ภาพรวมโดยทั่วไปเขาก็ให้ความ สำคัญ มองในมุมกว้างอาจจะไม่เห็น แต่ ภาพย่อยๆ แต่ละบุคคลก็ให้ความสำคัญ กับเรื่องนี้”

“ในอนาคตจะต้องมีการกำกับดูแลสื่ออิสระ ต่าง ๆ ที่ไม่ใช่เป็นวิชาชีพสื่อด้วยการกำหนดมาตรฐาน การฝึกอบรม การเรียนรู้ในเรื่อง Gender Sensitivity สำคัญมากกับทุกคน รวมทั้งผู้รับสาร ที่เป็นผู้ใช้สื่อสังคม ออนไลน์ด้วย เพราะมีส่วนในการผลิตซ้ำความรุนแรง ผ่านการโต้ตอบ รีแอ็คชั่นลักษณะต่าง ๆ หลายครั้ง เราจะพบว่า บางทีสื่อนำเสนอได้ดี แต่พอไปดูคอมเมนต์ ที่เกิดขึ้น รีแอ็คชั่นต่าง ๆ ถ้อยคำของความเกลียดชัง เวลาเราเห็นสื่ออาจจะกำลังชื่นชมการนำเสนอความ ก้าวหน้าด้านกฎหมายสมรสเท่าเทียม แต่พอไปดู คอมเมนต์จะพบว่า ทีมทางศาสดาด้วย Hate Speech ต่าง ๆ จากผู้คนต่าง ๆ ในส่วนนี้ก็จะจะต้องมีแนวทาง กำกับดูแล ให้ความรู้ ความเข้าใจ และเปลี่ยนฐานคิด ตรงนี้ไปพร้อม ๆ กัน”

ธัญวัจน์ กมลวงศ์วัฒน์

ผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน
ผู้ร่างกฎหมายสมรสเท่าเทียม

ดร.ธีรรัตน์ พันทวี วงศ์ระเอนก

นายกสมาคมวิทยุและสื่อเพื่อเด็กและเยาวชน
และผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านสื่อมวลชนและเทคโนโลยี สารสนเทศ ในคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ

ดร. ชเนตติ ทินนาม

อาจารย์ประจำภาควิชาการสื่อสารมวลชน
คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการรู้ทันสื่อกับสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ ประจำวันเสาร์ที่ 16 พฤศจิกายน 2567 ทาง FM 100.5 พุดคุยประเด็น “การทารุณฯ สัตว์ ผ่านสื่อ” ดำเนินรายการโดย ณรงค์ สุทธิรักษ์ และวิชัย วรธานีวงศ์ ผู้ร่วมสนทนา ดร.สาธิต ปรัชญาอริยะกุล เลขาธิการและผู้อำนวยการสมาคมป้องกันการทารุณสัตว์แห่งประเทศไทย ฌมาวีร์ พุ่มม่วง ทีมงานกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศ โปรดิเวเซอร์ภาพยนตร์อิสระ เจ้าของเพจ “วันละภาพ” ผศ.ดร.ชนัญสร อรุณพ ณ อยุธยา อนุกรรมการด้านเนื้อหาอาหารรายการ การส่งเสริมการกำกับดูแลตนเอง และการพัฒนาองค์กรวิชาชีพในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ กสทช.

“จริง ๆ มันไม่ได้อยู่ที่ตัวบทกฎหมายอย่างเดียว มันอยู่ที่การบังคับใช้กฎหมายแล้วปัจจุบันของไทย พอมีกระแสที่หนึ่งก็เรียกร้องที่หนึ่ง กระแสมันมาด้วยผลประโยชน์แฝง ด้วยอะไรบางอย่าง ตรงนี้ต้องให้ชัดด้วย การจะให้คนยอมรับและปฏิบัติตามกฎหมาย ต้องสร้างความสมดุลให้เกิดขึ้นในประเทศให้ได้ก่อน ว่ากฎหมายใช้เพื่อสร้างความยุติธรรมทางสังคม”

“กรณีเจ้าหน้าที่ฟิล์มบอร์ด ซึ่งควบคุมดูแลกองถ่ายต่างประเทศที่เข้ามาในไทย ฟิล์มบอร์ดจะมีอำนาจในการควบคุม โดยกองถ่ายจะต้องส่งบทมา ทำรายละเอียดทั้งหมด และวันถ่ายเจ้าหน้าที่ก็ต้องไปดู เคยไปดู พบว่ากองถ่ายหนึ่งใช้บู แล้วเย็บปากกู เจ้าหน้าที่ฟิล์มบอร์ดก็ไปยับยั้งไว้ได้ ขณะที่กองถ่ายไทยไม่ได้มีขั้นตอนตรงนี้ในการผลิต จึงไม่มีใครเข้าไปห้ามปรามตรงนั้นถึงบอกว่าเมืองไทยไม่ใช่ไม่มีกฎหมายคุ้มครอง แต่ไม่มีการตรวจสอบ และกำกับบังคับใช้ที่หน้างาน โดยเจ้าพนักงานที่มีส่วนเกี่ยวข้อง”

“กฎหมายที่ออกมากำกับดูแลสื่อต่าง ๆ มาจากการที่เราต้องไปละเมิดเสรีภาพสื่อแต่มันมีเหตุผลในการไปละเมิดเสรีภาพสื่อ เราใช้ในพิจารณาญาณในการจะบอกว่า คำผิด ถูกจะลงโทษอย่างไร เราต้องตระหนักถึงเรื่องเสรีภาพสื่อเช่นกัน ไม่เช่นนั้นก็จะกลายเป็นว่า ใช้อำนาจเกินหน้าที่ ใช้พิจารณาญาณไปละเมิดเสรีภาพสื่อ อันนี้พูดฝั่งเสรีภาพก่อน ส่วนในฝั่งความรับผิดชอบก็เช่นกัน ต้องยอมรับว่าต้องตระหนักว่า เสรีภาพสื่อถูกรับรอง แต่มีเงื่อนไขว่า จะต้องปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพและจริยธรรมสื่อมวลชน ถ้าเมื่อไหร่ที่ไม่มีสิ่งนี้ เราก็มีเหตุผลพอที่จะละเมิดได้จะลงโทษได้”

ดร.สาธิต ปรัชญาอริยะกุล

เลขาธิการและผู้อำนวยการสมาคมป้องกันการทารุณสัตว์แห่งประเทศไทย

ฌมาวีร์ พุ่มม่วง

ทีมงานกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศ โปรดิเวเซอร์ ภาพยนตร์อิสระ เจ้าของเพจ “วันละภาพ”

ผศ.ดร.ชนัญสร อรุณพ ณ อยุธยา

อนุกรรมการด้านเนื้อหาอาหารรายการ การส่งเสริมการกำกับดูแลตนเอง และการพัฒนาองค์กรวิชาชีพในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ กสทช.

รายการ รู้ทันสื่อกับสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ ประจำวันเสาร์ที่ 21 ธันวาคม 2567 FM 100.5 ประเด็น “แนวปฏิบัติ การใช้ AI ตามจริยธรรมสื่อ” ดำเนินรายการโดย ณรงค์ สุทธิรักษ์ และวิชัย วรธานีวงศ์ ผู้ร่วมสนทนา ประกอบด้วย รุติชัย อัญญาวัชร คณะทำงานยกร่างแนวปฏิบัติการใช้ AI สำหรับสื่อมวลชน สภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ คณิศ บุญยพานิช บรรณาธิการบริหาร สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส รศ.ดร.เสริมศิริ นิลดำ สาขานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

“แนวปฏิบัตินี้เป็นจุดเริ่มต้นของจุดเปลี่ยนมากกว่าเรื่องของ AI ด้วยซ้ำ จะเห็นได้ว่าเป็นการสนับสนุนในด้านอุตสาหกรรมสื่อ การสร้างความน่าเชื่อถือ โปร่งใส ตรวจสอบได้ โดยเพิ่มเรื่องที่ทำให้สื่อตระหนักถึงการใช้เทคโนโลยีทุกอย่างอย่างปลอดภัยและเป็นจุดหมายในเรื่องการทำหน้าที่ตรวจสอบข้อมูลมากขึ้น”

“สื่อที่มีตะขั่วทุกโตะ จำนวนมากถ้าวันหนึ่งต้องลดจำนวนผู้สื่อข่าวลง ขณะที่ปัจจุบันความเชี่ยวชาญทั่ว ๆ ไปหรือข่าวทั่ว ๆ ไป AI มันทำได้แทนเราแล้ว ฉะนั้นนักข่าวจะต้องทำอย่างไร ฉะนั้นจะต้องหนีสิ่งที่ AI มันตามมาทัน ไปทำเรื่องที่มีลึกซึ้งมากกว่า คือการไปค้นข้อมูลที่มันลึกซึ้งกว่า เป็นนักข่าวสืบสวนในแบบต่าง ๆ ให้มากกว่านี้ จะทำให้เป็นครูมากขึ้น อาจจะเป็นทางออกสำหรับคนเป็นนักข่าว และสำหรับองค์กรก็ต้องไปจัดการว่า อาจจะเลือกเนื้อหาที่มันชัดขึ้น เพราะถ้าในภูมิทัศน์สื่อจะเอาทุกเรื่องคงเป็นไปไม่ได้”

“ประเด็นที่เรากังวลคือนอกจากสามารถใช้งานได้แล้ว โดยเฉพาะเรื่องของการรู้เท่าทันว่า AI บางตัวใช้งานในลักษณะใด เรื่องของการเขียน Prompt ชุดคำสั่งทั้งหลาย แต่ประเด็นเดียวที่เรากำลังกังวลคือเรื่องของการ “เท่าทัน” ซึ่งการเท่าทันทั้งเรื่องข้อมูลที่ AI Generate มา หรือการเท่าทันเรื่องของอัลกอริทึมของสื่อทั้งหลาย หรือเท่าทันในเนื้อหาที่สื่อ Generate ออกมาให้ อันนี้คือความกังวล”

รุติชัย อัญญาวัชร

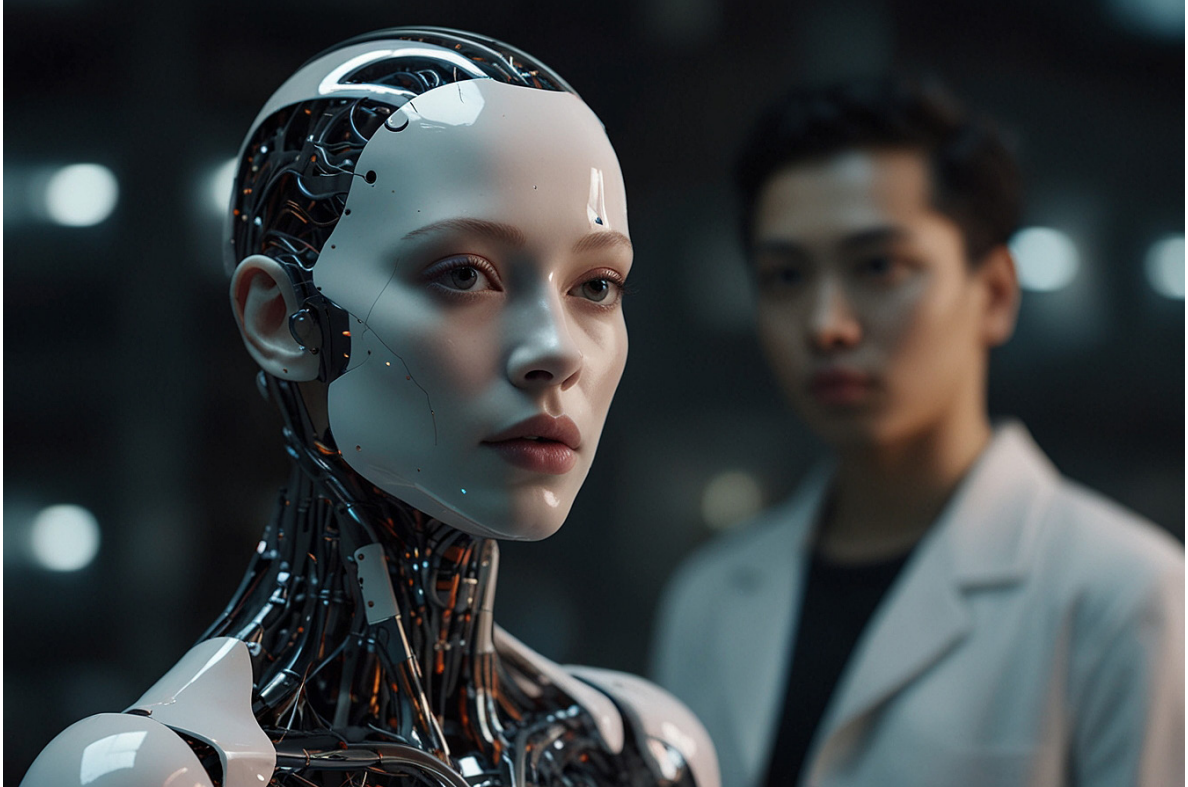
คณะทำงานยกร่างแนวปฏิบัติการใช้ AI สำหรับสื่อมวลชน สภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ

คณิศ บุญยพานิช

บรรณาธิการบริหาร สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส

รศ.ดร. เสริมศิริ นิลดำ

สาขานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

AI กับความท้าทายในวงการสื่อมวลชน: นักวิชาการ-สื่อ เชื่อ AI ยังไว้วางใจไม่ได้ จริยธรรม ความรับผิดชอบต่อสังคมยังเป็นสิ่งสำคัญ

“

ในการเสวนา “**สื่อมวลชนกับจุดเปลี่ยนด้านจริยธรรมในยุค AI**” ซึ่งจัดขึ้นในโอกาสครบรอบ 27 ปี ของสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ โรงแรมรอยัลริเวอร์ กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม 2567 มีผู้ร่วมเสวนาจากหลากหลายสาขา ต่างลงความเห็นว่ เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) ในยุคปัจจุบันยังมีข้อบกพร่อง และไม่สามารถทดแทนบทบาทของมนุษย์ในงานสื่อสารมวลชนได้อย่างสมบูรณ์ โดยเฉพาะในด้านจริยธรรมและความถูกต้องของข้อมูล

”

บทสรุปการเสวนาครั้งนี้ สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ ที่กำหนดให้สภาการสื่อมวลชนฯ จะต้อง “ส่งเสริมและพัฒนาสื่อมวลชนทุกแขนงให้คงไว้ซึ่งเสรีภาพบนความรับผิดชอบ โปร่งใส น่าเชื่อถือ และเป็นที่ยังของสังคม”

เนื่องเพราะ AI ในวันนี้กลายเป็นอีกเครื่องมือหนึ่งที่เข้ามามีบทบาทในแวดวงสื่อสารมวลชนอย่างมาก แต่พัฒนาการของสื่อมวลชนในเรื่อง AI ก็ยังคงต้องคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม ถูกต้อง โปร่งใส และความน่าเชื่อถือด้วย ดังนั้นการเสวนาในหัวข้อ “สื่อมวลชนกับจุดเปลี่ยนด้านจริยธรรมในยุค AI” จึงถือเป็นประเด็นสำคัญ และจะต้องหยิบยกขึ้นมาพูดคุยเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันว่า แม้เทคโนโลยีจะก้าวหน้า ก้าวไกลเพียงใด แต่สิ่งสำคัญที่สุดของสื่อมวลชนคือ ความมีจริยธรรม ถูกต้อง โปร่งใส และรับผิดชอบต่อสังคม

AI ยุคนี้ยังไม่สามารถแทนที่มนุษย์ได้

นางสาวสุวิญญา กลางณรงค์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ สภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ กล่าวในงานเสวนา “สื่อมวลชนกับจุด

เปลี่ยนด้านจริยธรรมในยุค AI” ว่า ปัจจุบันเรากำลังอยู่ในช่วงแรกของการพัฒนา AI ซึ่งยังมีข้อบกพร่องมากมาย โดยเฉพาะในงานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลแบบเรียลไทม์และการวิเคราะห์เชิงลึก เช่น การรายงานข่าวด่วน (Breaking News) ที่ต้องการความแม่นยำสูง การทำงานของ AI ในด้านนี้ยังไม่สามารถแทนที่มนุษย์ได้อย่างสมบูรณ์ เนื่องจากความผิดพลาดในการวิเคราะห์และตรวจสอบข้อมูลยังคงมีสูง

นางสาวสุกัญญา ได้ยกตัวอย่างว่า AI ที่มีอยู่ในปัจจุบันยังไม่แม่นยำเพียงพอที่จะใช้ในการรายงานข่าวด่วน และหากนำมาใช้งานโดยไม่มีการตรวจสอบจากกองบรรณาธิการ จะมีความเสี่ยงสูงในการเผยแพร่ข้อมูลที่ผิดพลาด นอกจากนี้ ยังเห็นว่า AI ควรจะถูกใช้เป็นเครื่องมือเสริมในการทำงานของสื่อมวลชนเท่านั้น ไม่ควรพึ่งพาอย่างเต็มที่

การลงทุนในการพัฒนาความรู้ด้าน AI ให้กับสื่อมวลชน

ในส่วนของการปรับตัวของสื่อมวลชน นางสาวสุกัญญาเห็นว่า กองบรรณาธิการควรลงทุนในการพัฒนาทักษะด้าน AI ให้กับนักข่าวและบุคลากรในองค์กร เพื่อให้พวกเขาสามารถใช้งาน AI ได้อย่างมีประสิทธิภาพและปลอดภัย การทำข่าวที่ต้องอาศัยข้อมูลจากภาคสนามยังคงมีความสำคัญ เนื่องจาก AI ไม่สามารถแทนที่การรวบรวมข้อมูลจากนักข่าวภาคสนามได้อย่างสมบูรณ์

นางสาวอศินา พรพดิน ผู้ก่อตั้งและบรรณาธิการบริหาร The Story Thailand กล่าวเสริมว่า AI เป็นเครื่องมือที่สามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพให้กับงานข่าวได้ หากใช้อย่างถูกวิธี อย่างไรก็ตาม AI ยังไม่สามารถแทนที่การตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือการจับประเด็นที่ละเอียดอ่อนได้ ดังนั้น นักข่าวยังต้องมีบทบาทสำคัญในการทำงานข่าวอยู่

จริยธรรมและการใช้ AI ในงานข่าว

การใช้งาน AI ในวงการสื่อยังต้องคำนึงถึงจริยธรรมอย่างสูง โดยเฉพาะในเรื่องของความถูกต้องของข้อมูลและการละเมิดลิขสิทธิ์ นางสาวอศินา ได้ชี้ว่า ในอนาคตการใช้ AI ในการผลิตเนื้อหาและภาพข่าวจะต้องระบุให้ชัดเจนว่าเป็นผลงานที่มี AI เข้าร่วม ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของจริยธรรมที่สื่อต้องยึดถือ

นายโชค วิศวโยธิน ประธานเจ้าหน้าที่บริหารบริษัท บัณฑิต เซ็นเตอร์ จำกัด (Kapook.com) ได้กล่าวว่า AI ยังไม่สามารถแทนที่ภาพข่าวและข้อมูลจากภาคสนามได้ เพราะความจริงจากการรายงานหน้างานเป็นสิ่งที่มีความน่าเชื่อถือที่สุด ขณะที่การใช้ AI ในการสร้างภาพหรือเนื้อหาข่าวเทียมยังมีความเสี่ยงสูงต่อการบิดเบือนข้อมูล และไม่สามารถให้ความจริงแท้ที่เป็นที่ต้องการของสื่อและผู้บริโภค

ด้าน ผศ.ดร.เอกพล เขียรถาวร อาจารย์ประจำคณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เสริมว่า แม้ AI จะสามารถช่วยให้นักข่าวทำได้เร็วขึ้น แต่ยังคงมีข้อจำกัดในด้านการเข้าใจความซับซ้อนของประเด็นจริยธรรม และไม่สามารถพัฒนาเพื่อทดแทนการตัดสินใจของมนุษย์ในเรื่องที่ละเอียดอ่อนได้

บทบาทของมนุษย์ยังคงจำเป็นในยุค AI

สรุปได้ว่า AI ในยุคนี้ยังไม่พร้อมที่จะเข้ามาแทนที่นักข่าวหรือกองบรรณาธิการได้อย่างสมบูรณ์ แม้จะมีประโยชน์ในการช่วยเพิ่มประสิทธิภาพงาน แต่การตรวจสอบข้อมูลและการตัดสินใจยังคงต้องพึ่งพามนุษย์ การปรับตัวและการลงทุนในทักษะการใช้ AI เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับองค์กรสื่อ แต่จริยธรรมและความสามารถในการสืบค้นข้อมูลจากภาคสนามยังคงเป็นสิ่งที่ AI ไม่สามารถแทนที่ได้

QR Code Link “นิยามศัพท์สื่อมวลชน”

การจัดทำ “นิยามศัพท์สื่อมวลชน” ของสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติครั้งนี้ เป็นการรวบรวมและให้ความหมายของคำศัพท์ในวิชาชีพสื่อมวลชนอย่างเป็นระบบ เพื่อสร้างความชัดเจน และป้องกันความคลาดเคลื่อนจากการตีความ ทำให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน สามารถใช้เป็นมาตรฐานกลางในการอ้างอิง ทั้งในภาควิชาชีพ ภาควิชาการ และภาคธุรกิจสื่อที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชนด้านการนำเสนอข่าวสารอย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของภูมิทัศน์สื่อในปัจจุบัน

Prompt คืออะไร ? AI ทำอะไรได้บ้าง ?

เรียนรู้ตัวอย่างชุดคำสั่ง AI งานข่าว

เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) เป็นอีกหนึ่งเทคโนโลยีที่เข้ามามีบทบาทในงานสื่อสารมวลชนและกระบวนการผลิตข่าว การทำข่าว การติดต่อ การวิเคราะห์ข้อมูล และการนำเสนอเนื้อหา บทความนี้สร้างขึ้นเพื่ออธิบายการใช้งาน AI และเครื่องมือฟรีที่ผู้สื่อข่าว ผู้ปฏิบัติงานข่าว ผู้สนับสนุนงานข่าว กองบรรณาธิการ บรรณาธิการ สามารถนำไปทดลอง ฝึกใช้งานเพื่อฝึกฝนทักษะและพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงาน ในกระบวนการผลิตเนื้อหา ประมวลผล แก้ไข ปรับแต่ง เกิดผลลัพธ์ หรือ ผลผลิต จาก AI ลดทอนความน่าเชื่อถือ ส่งผลกระทบต่อคำแนะนำข่าว รายงานข่าว รวมถึงการสร้างสรรค์ผลงานข่าวในรูปแบบใหม่ ๆ

ผลผลิตใหม่ งานใหม่ ในงานข่าว ไม่ว่าจะเป็น การสร้างข้อความ ภาพ เสียง วิดีโอ หรือเนื้อหาประเภทอื่น ๆ ขึ้นใหม่ คือ การถูกป้อนคำสั่ง ให้ทำการ Generative AI ที่เกิดจาก คำสั่งนำทาง AI หรือที่เรียกว่า **Prompt** (อ่านว่า พรอมต์) ซึ่งการทำคำสั่งนี้ เป็นส่วนสำคัญ ที่ผู้ใช้งานได้เขียนป้อนข้อมูล เสมือน คำสั่งผู้ใช้งานได้เขียนกำหนดป้อนเข้าไป ในโมเดล Generative AI เพื่อให้มันสร้างผลลัพธ์ตามที่ผู้ใช้ต้องการ โดยการสร้าง Prompt นั้น จะทำให้ AI จำลองตัวเอง ตามบทบาท และยังให้ AI ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล เสมือนฝึกฝนให้ AI เรียนรู้ สร้างการจดจำ รูปแบบในการถอดรหัสคำสั่ง ประมวล วิเคราะห์ ให้กับผู้ทำการควบคุม

Prompt จึงทำหน้าที่เป็น “คำสั่ง” หรือ “แนวทางในการสื่อสาร” กับ AI เพื่อให้ AI สร้างคำตอบที่เหมาะสมกลับมาให้แก่ผู้ที่ป้อนคำสั่งเข้าไป การทำ Prompt จึงเหมือนสื่อกลางในการสื่อสารระหว่างมนุษย์และสมองกล AI จนเป็นผลให้เกิดผลผลิตออกมา จนเป็นผลงานใหม่ หรือป้อนข้อมูลใหม่ผสมผสานเข้าด้วยกันเป็นเนื้อหาสาระใหม่ ในรูปแบบต่าง ๆ จากคำสั่งนั้น ประมวลผลให้เป็นผลงาน หรือ Generative AI ออกมาเป็น ข้อความ ภาพ กราฟิก วิดีโอ ภาพเคลื่อนไหว ซึ่งเครื่องมือ AI ที่ใช้งานในแบบการใช้ Prompt โดยทั่วไป ได้แก่ ChatGPT, Google Gemini,

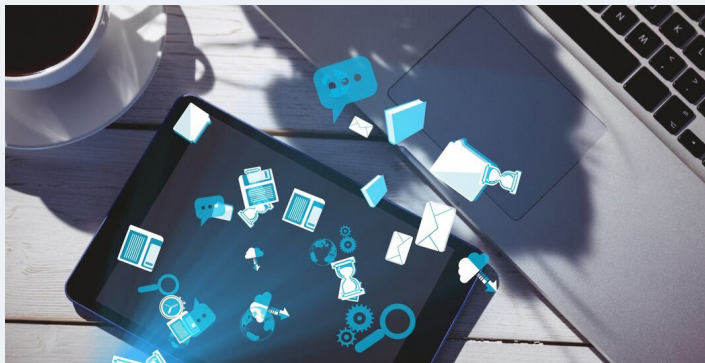
deepseek, Copilot, Canva, Bing Image Creator

ตัวอย่างเช่น การใช้งานผ่าน ChatGPT โดยทำการป้อนคำถามผ่านช่อง New Chat ว่า “อากาศวันนี้เป็นยังไง?” คำว่า “อากาศวันนี้เป็นยังไง?” คือ การป้อน Prompt ให้ ChatGPT ทำการประมวลผลข้อมูลสภาพอากาศ จากกระบวนข้อมูล โดยระบบ จะทำการได้ตอบจากคำสั่งที่ป้อนเข้าไป โดยที่เราสามารถกำหนดกรอบคำสั่ง ขอบเขตสิ่งที่ต้องการ ให้ระบบ AI ไปทำการวิเคราะห์ ประมวลผลจากคลังระบบข้อมูล แล้วเรียบเรียง เป็นคำตอบ หรือ สร้างผลลัพธ์ในสิ่งที่ผู้ป้อนคำสั่งต้องการ

ทั้งนี้การใช้คำสั่ง Prompt ให้เกิดประสิทธิภาพที่ดี ผู้ใช้งานจะต้องกำหนดบทบาท หน้าที่ ในการเขียน Prompt ให้ชัดเจน เจาะจง ว่า เราอยากจะได้อะไรจากที่ป้อนคำสั่งเข้าไป หรือ สิ่งที่ต้องการนั้นเกี่ยวข้องกับอะไร คำสั่งต้องไม่คลุมเครือ กำหนดวัน เวลา รายละเอียด จำนวน ขอบเขต สถานการณ์ ไม่ว่า จะใช้งานในรูปแบบ คำถาม คำสั่ง หรือ อธิบาย สมมติ จำลองสถานการณ์ วิเคราะห์ข้อมูล ในสิ่งที่ป้อนเข้าไป

ตัวอย่าง Prompt เพื่อหาไอเดีย ในการสร้างบทความ เช่น แนะนำชื่อเรื่องบทความเกี่ยวกับ ‘วิธีเลือกซื้อรถยนต์ EV’ ที่เน้นการให้คำแนะนำแก่ผู้ที่ไม่เชี่ยวชาญเรื่องเทคโนโลยียานยนต์ รถยนต์ นวัตกรรม พร้อมการให้ข้อมูลเปรียบเทียบข้อดี ข้อเสีย

ความแตกต่างจากรถยนต์ในแบบเครื่องยนต์ ... คำสั่งที่ใช้งานนี้คือ ให้ระบบของ AI ช่วยคิดไอเดีย หาหัวข้อ ในการเขียนบทความ ซึ่งเมื่อป้อนชุดคำสั่งนี้เข้าไปแล้ว ระบบก็จะประมวลออกมา โดยจะช่วยออกแบบหัวข้อ กรอบประเด็นการเขียน ให้คำแนะนำ ในบทความหัวข้อแนะนำนั้น ควรเขียนอะไร แบบไหน

“จระบุ 5 ประเด็นข่าวร้อนในประเทศไทยเดือนนี้ จากข้อมูล Twitter Trends, Google Trends และข่าวเว็บหลัก เน้นเรื่องสิ่งแวดล้อมหรือเทคโนโลยี” ... คำสั่งที่ใช้ → วิเคราะห์จากเทรนด์ออนไลน์

“คิดหัวข้อข่าวเชิงสืบสวน 3 เรื่องเกี่ยวกับปัญหาคอร์รัปชัน ในหน่วยงานรัฐ โดยอ้างอิงข้อมูลจากรายงาน Transparency International” ... คำสั่งที่ใช้ → เชื่อมโยงกับแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ

“ตรวจสอบข้อเท็จจริงคำกล่าวของนักการเมืองที่ว่า ‘GDP ไทยโตสูงสุดในอาเซียน’ โดยใช้ข้อมูล World Bank เปรียบเทียบปี 2020-2024” ... คำสั่งที่ใช้ → Fact-Checking แบบ Real-Time

ตัวอย่างชุดคำสั่งการเขียน Prompt ใช้สำหรับโซเชียลมีเดีย คลิปสั้น หรือสรุปประเด็น

“สร้าง Thread Twitter 5 ทวิต สรุปประเด็นร้อน รัฐธรรมนูญแก้ไขใหม่ ด้วยภาษาวัยรุ่น ใส่ Hashtag #การเมืองยุคเจนซี” ... คำสั่งที่ใช้ → ปรับโทนเสียงให้เหมาะกับกลุ่มเป้าหมาย

“เขียนสคริปต์ TikTok ยาว 1 นาที เกี่ยวกับวิธีรับมือ PM2.5 ในรูปแบบรายการข่าวสนุก ๆ” ... คำสั่งที่ใช้ → เพิ่ม Emoji และคำสแลง

“สร้างอินโฟกราฟิกข้อความสรุป 5 ข้อแตกต่าง ‘รัฐสวัสดิการ’ กับ ‘ประชานิยม’ ในรูปแบบการ์ตูนลายเส้น” ... คำสั่งที่ใช้ → ใช้กับ AI สร้างภาพ เช่น Midjourney “คิดแคปชั่น Instagram 3 แบบ สำหรับภาพข่าวน้ำท่วมภาคใต้ โทนเสียงแบบให้กำลังใจ” ... คำสั่งที่ใช้ → เน้นความเข้าอกเข้าใจ

“เขียนบทพุดพอดแคสต์ข่าวเช้า 5 นาที เน้นประเด็นเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม” ... คำสั่งที่ใช้ → กำหนดระยะเวลา และโทนเสียง

ทั้งนี้ การใช้ Prompt จะต้องใช้ Keyword หรือ คำสำคัญ ให้ชัดเจน การระบุขอบเขต เป้าหมาย ในความต้องการผลลัพธ์ กลุ่มผู้อ่าน หรือ ช่องทางเผยแพร่ จำนวนความยาว จนถึงการใช้สื่อสารในทางอารมณ์ น้ำหนักเสียง น้ำหนักอารมณ์ หรือ ความรู้สึกในภาษาสื่อสาร เพื่อให้การประมวลผล Generative AI ออกมาเป็น ข้อความ ภาพ กราฟิก วิดีโอ ภาพเคลื่อนไหว ดังนั้น การใช้คำสั่ง ชุด Prompt เป็น “ตัวกำหนดทิศทาง” ให้กับ Generative AI สร้างเนื้อหาตามที่ต้องการ Prompt ชัดเจน ผลลัพธ์ที่ได้จะมีคุณภาพและมีความแม่นยำ มีความชัดเจน ได้ประสิทธิผลตามประสงค์ที่ต้องการ

การใช้ AI ยังมีได้มีเพียงแค่การใช้ในรูปคำสั่ง Prompt ให้ทำ Generative AI เป็นผลงาน ยังมี AI-powered Features หรือ AI ในแบบสำเร็จรูป AI ที่เป็นในลักษณะเครื่องมือพิเศษ ที่มีประกอบใช้งานร่วมกับโปรแกรม หรือ แอปพลิเคชัน ที่ทำงานโดยไม่ต้องป้อนคำสั่ง โดยเป็นการใช้ผ่านเครื่องมือ ให้สามารถทำงานอัตโนมัติ จากการตั้งค่า หรือ เลือกใช้จากเครื่องมือในงานส่วนนั้นโดยตรง อย่างเช่น การสะกดคำที่พิมพ์ผิด การแก้ไขคำผิด ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล การลบพื้นหลังในรูปภาพ การปรับค่าแสง ค่าสี ปรับค่าความคมชัดขณะถ่ายภาพ ระบบแปลงไฟล์เสียง ให้เป็น ข้อความ การแปลภาษา เป็นต้น ซึ่งการใช้งานในส่วนนี้ บรรณาธิการ หัวหน้าโต๊ะข่าว รีไรเตอร์ ผู้สื่อข่าว นักพิสูจน์อักษร นักกราฟิก ก็จะต้องทำการเรียนรู้ เช่นกัน

AI เป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์สำหรับสื่อมวลชน หากใช้อย่างถูกต้องและมีจริยธรรม ข้อมูลเนื้อหาที่นำมาแนะนำมา ให้เรียนรู้ ในแต่ละรูปแบบการใช้งาน จากผู้พัฒนา ผู้ให้บริการ โปรแกรมและเว็บไซต์ฟรี นั้น เป็นเพียงการศึกษาเรียนรู้เบื้องต้น สามารถทำการศึกษา ทดลองฝึกฝนและพัฒนาทักษะในการใช้เครื่องมือ AI มาช่วยสนับสนุน ปรับใช้ให้เหมาะสมกับงานข่าว การสร้างสรรค์เนื้อหาในรูปแบบใหม่ เข้าใจการใช้งานการ Prompt, Generative AI และ AI-powered Features จากโปรแกรม หรือ อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้งาน เพื่อให้เท่าทันการใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์สูงสุด และ ไม่กระทบต่อการนำเสนอข่าว จากการสร้างผลงาน พิมพ์ข่าว ผลิตภาพ แก้ไขภาพ ที่เกิดขึ้นจากเครื่องมือ โปรแกรมประยุกต์ต่าง ๆ

ที่สำคัญและต้องเน้นย้ำ คือ ผลงานที่เกิดจากการใช้ AI จะต้องทำการตรวจสอบข้อเท็จจริงของข้อมูล (Fact-Checking) เพื่อยืนยันความถูกต้อง ความครบถ้วน ความน่าเชื่อถือ และป้องกันมิให้เกิดความผิดพลาดของข้อมูล โดยเป็นกระบวนการทำงานของผู้ปฏิบัติงานสื่อมวลชนและกองบรรณาธิการตั้งแต่ขั้นการรวบรวมข้อมูล (Newsgathering) การวิเคราะห์ข้อมูล (Analyzing) การตรวจสอบยืนยันข้อมูล (Verification) และการนำเสนอข้อมูลข่าวสาร (Presentation) ซึ่ง AI อาจให้ข้อมูลไม่ถูกต้อง หากระบบไปดึงนำข้อมูลจากแหล่งข้อมูลผิด ข้อมูลชุดนั้นมีบิดเบือน มีอคติเป็นผลให้เนื้อหานั้นอาจจะไม่สมบูรณ์ ผู้ที่ใช้งาน ผู้ที่เกี่ยวข้องในกระบวนการผลิตต้องตรวจสอบกับแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ หรือ จากคลังข้อมูลในงานสื่อสารมวลชน

เมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม 2567 สภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ จัดเวทีปาฐกถาพิเศษ เรื่อง “ยุทธศาสตร์ประเทศไทย ความท้าทายรัฐบาล” ในโอกาสครบรอบ 27 ปี ที่โรงแรมรอยัลริเวอร์ โดยมีองค์ปาฐก 3 ท่าน ตามลำดับ

1

ศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย

อดีตเลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า
ปาฐกถาพิเศษ “ทิศทางการเมืองไทย”

ศ.วุฒิสาร กล่าวว่า ย้อนไปปี 2540 ที่นับเป็นการเมืองสมัยใหม่ของสังคมไทย จะพบว่า ประชาชนมีความตื่นตัวสูงเกี่ยวกับกลไกระบบการเมืองใหม่ มีเครื่องมือใหม่ ดึงสิ่งที่ดีทั่วโลกไว้ในการเมืองไทย มีองค์กรอิสระ แต่คำถามคือตั้งแต่ปี 2540 ถึงบัดนี้ เราพอใจการเมืองปัจจุบันหรือยัง ดีขึ้น หรือแย่ลง ทุกวันนี้คนเบื่อหน่ายการเมือง ปฏิเสธการเป็นส่วนหนึ่งของการเมือง คำถามคือชุดความคิดชุดนี้เป็นข้อเท็จจริงทั้งหมดหรือไม่ เป็นข้อเท็จจริงที่พิสูจน์เชิงประจักษ์ชัดเจนแล้ว ใช่หรือไม่ จึงคิดว่า Perception (การรับรู้) ทางการเมืองเมือง สำคัญกว่าความจริง คนพร้อมจะเชื่อบนพื้นฐานของ Perception ว่าพูดไปแล้วใช่หรือไม่ใช่ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ขึ้นกับหลักคิดสำคัญคือชอบใครและไม่ชอบใคร

ในทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยเป็นเรื่องของการมีฝ่าย มีพวก มีขั้ว แต่คำถามสำคัญของการเมืองไทยถ้าเทียบกับหลายประเทศ ขั้วทางการเมืองในหลาย

ประเทศ เป็นขั้วเชิงอุดมการณ์และความเชื่อ เรื่องอุดมการณ์ทางการเมือง ทฤษฎีทางการเมืองบางอย่าง เชื่อเรื่องเสรีนิยม อนุรักษ์นิยม สิ่งแวดล้อม เป็นต้น เป็นชุดความเชื่อที่เป็นอุดมการณ์ทางสังคม แต่ขั้วการเมืองไทย ไม่ใช่เรื่องอุดมการณ์เสียทีเดียว แต่เป็นเรื่องความชอบหรือไม่ชอบ มันคือทัศนคติต่อตัวคน มันคือทัศนคติที่ทำให้รู้สึกดีหรือไม่ดี หลายเรื่องอาจจะไปถึงคำว่าอคติทางการเมืองคำถามต่อไปคือการเมืองไทยมีอะไรดีขึ้นหรือไม่

ในทัศนะส่วนตัว เราอาจรู้สึกว่าประเทศไทย ผ่านรัฐธรรมนูญ 20 ฉบับ ใช้เปลือง อายุชัยเฉลี่ย 7-8 ปี แต่ถามว่าถ้ามองด้วยสายตาที่เป็นธรรมมากขึ้น อาจบอกว่ารัฐธรรมนูญที่เปลี่ยนไปเรื่อย ๆ โดยการร่างรัฐธรรมนูญปี 2540 2550 2560 เป็นการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น แต่สิ่งที่เติบโตมากขึ้นและเราอาจไม่รู้สึกคิดว่ามี 2-3 เรื่อง 1. สิทธิเสรีภาพของคนมากขึ้น สื่อมวลชนไม่เคยมีสิทธิเสรีภาพแบบนี้ ไม่เคยได้รับการรับรองในรัฐธรรมนูญ สิทธิเสรีภาพประชาชนก้าวหน้าไปถึงขนาดสมรสเท่าเทียม นี่คือการพัฒนาทางการเมือง 2. กระจายอำนาจไปจากรัฐกลางไปสู่

พื้นที่ดีขึ้น 3. การมีช่องทางหรือกลไกให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมดีขึ้น กว้างขวางขึ้น กลไกพวกนี้ทำให้ระบบความตื่นตัวของประชาชนในทางการเมืองเปลี่ยนแปลง นี่เป็นพัฒนาการอันหนึ่งที่เรายังไม่ค่อยรู้สึก เราชอบหรือไม่ชอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ แต่ต้องยอมรับว่าปี 2540 ออกแบบหนึ่งมีกลไกองค์กรอิสระ แต่ให้ สว. แก้ปัญหานี้แต่ขณะเดียวกันบอกว่า สว. ต้องเป็นกลาง ห้ามหาเสียงให้แนะนำ สุดท้ายเราก็พบว่ามีการครอบงำ เราก็มาแก้เรื่อง สว.

ปัจจุบันประเทศไทยมีพัฒนาทางการเมืองก้าวหน้าขึ้น รัฐธรรมนูญ ให้สิทธิเสรีภาพสื่อมากขึ้น ล่าสุดคือกรณีการสมรส

เท่าเทียม และเมื่อสถาปนาในรัฐธรรมนูญแล้ว ยากที่จะถอยกลับ การมีหลักประกันกับประชาชนเรื่องสุขภาพ การศึกษา การเข้าถึงบริการของรัฐ คิดว่าก้าวหน้าขึ้น อาจไม่ได้ก้าวหน้าเรื่องหนึ่งคือปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม ที่เรายังไม่เห็นความชัดเจนคำถามต่อการเมืองไทย อย่าตัดสินบนพื้นฐานของด้านใดด้านหนึ่งบนความชอบหรือไม่ชอบ

ส่วนข้อเสนอทางออกในอนาคตของการเมืองไทยเราต้องเข้าใจว่า ประชาธิปไตยเป็นอำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชน จุดสำคัญสุดอันแรกคือ เราต้องเชื่อก่อนว่าประชาชนมีความบริสุทธิ์ใจจะใช้อำนาจการแบ่งอำนาจ ถ่วงดุล และตรวจสอบโจทย์นี้เป็นโจทย์ที่การเขียนกติกาบ้านเมืองการแบ่งอำนาจ การออกแบบองค์กรอิสระรัฐสภา แล้วเราบอกว่าต้องมีถ่วงดุล แต่คิดว่าของเราอาจไม่ค่อยสมดุล เราอาจวางน้ำหนักไปในทางหนึ่งทางใดมากเกินไปหรือไม่

“ขอยืนยันว่า ผมมองโลกในทางบวก การเมืองไทยดีกว่าเก่า เรามีพรรคการเมืองใหม่ ๆ เข้ามาทำให้ระบบการเมืองเปลี่ยน ถ้าเราอดทนกับมันต่อไป ยอมให้มันผิดถูกบ้าง แล้วปรับปรุงแก้ไข โดยไม่ใช้อำนาจอื่น การเมืองไทยยังมีแสงสว่างในปลายทาง” ศ.วุฒิสสาร กล่าว

VUCA
Volatility
Uncertainty
Complexity
Ambiguity

สภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ
THE NATIONAL PRESS COUNCIL OF THAILAND

NEWS 28 ปี
4 กรกฎาคม 2568

สภามวลชนแห่งชาติ
เตรียมพร้อมจัดกิจกรรม
KSRSOB 28 ปี 4 ก.ค. 68
WU กับ Special Talk เรื่อง
“เชื่อมั่นประเทศไทย : โจทย์ใหญ่รัฐบาล ?”
และ เสวนา “ความท้าทาย
ของสื่อมืออาชีพใน VUCA World”
ที่โรงแรมรอยัลริเวอร์ กรุงเทพฯ

2

ดร.ปานปรีดิ์ พัทธนากร

อดีตรองนายกรัฐมนตรี และ รมว.ต่างประเทศ
ปาฐกถาพิเศษ “ทิศทางเศรษฐกิจ

ดร.ปานปรีดิ์ กล่าวว่า เศรษฐกิจไทยวันนี้เริ่มมีความเปราะบางค่อนข้างสูง การวางทิศทาง การวางนโยบาย การกำหนดแผนงานต่าง ๆ รวมทั้งการปฏิบัติการในส่วนทำให้นโยบายและไปในทิศทางถูกต้องเป็นเรื่องสำคัญมาก ความท้าทายของเศรษฐกิจโลก และทิศทางเศรษฐกิจไทยหากจำกันได้ประมาณ 15-16 ปีที่ผ่านมาโลกได้เคยเผชิญกับปัญหาหลายเรื่อง บางเรื่องเป็นเรื่องรุนแรง ถึงขนาดเป็นวิกฤติ โดยเรื่องสงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ กับจีน ส่งผลให้เกิดการกีดกันทางการค้าที่ชัดเจนมากขึ้น กระทำโดยผู้มีอำนาจระดับโลก ระเบียบการค้าโลกจึงเสื่อมความขลังลงไปเช่นกัน ต่อมาเราเผชิญปัญหาเรื่องการแพร่กระจายของโควิด-19 ในส่วนนี้เป็นที่รับรู้กันว่า ทำให้โลกหยุดนิ่ง รวมทั้งไทยด้วย เราไม่รู้ว่าจะเวลานั้นจะเดินต่อไปทางไหน แต่สำหรับไทย คิดว่าเรามีความยืดหยุ่น และมีความพร้อมที่จะแก้สถานการณ์ให้กลับคืนมาได้ในระดับหนึ่ง นอกจากนั้นมีเรื่องรัสเซียยูเครน ตามมาอีก เป็นสงครามที่คิดว่าไม่มีใครคาดคิดว่าจะเกิดขึ้น และก็เกิดขึ้นในยุคปัจจุบัน ส่วนเรื่องอิสราเอล และฮามาส ที่มีปัญหามายาวนาน แต่ปัญหาก็กี่ไม่เคยปะทุรุนแรงเท่ากับครั้งนี้

ดร.ปานปรีดิ์ มีข้อเสนอทิศทางเศรษฐกิจไทย 8 ข้อได้แก่ 1. ไทยกำลังเผชิญความท้าทายจากเศรษฐกิจโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ความยืดหยุ่นในการปรับตัวของนโยบายเศรษฐกิจไทยมีความสำคัญเป็นอย่างมาก 2. วิสัยทัศน์ในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ มีการดำเนินการมาถูกทางแล้ว เช่น การปรับโครงสร้างเข้าสู่เศรษฐกิจดิจิทัล Industry 4.0 หรือการต่อยอดการพัฒนา Eastern Seaboard มาเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ EEC แต่หลายเรื่องยังขาดมาตรการรองรับที่

ชัดเจน และยังมีกฎระเบียบต่าง ๆ ที่ต้องเร่งแก้ไขปรับปรุงให้ทันสมัย 3. การที่ประเทศไทยอยู่ในช่วงระหว่างการเปลี่ยนผ่านไปสู่ Digital Economy, Green and Clean Economy เราคงไม่สามารถที่จะละทิ้งอุตสาหกรรมเก่าไปหาอุตสาหกรรมใหม่ทั้งหมดได้เพียงชั่วข้ามคืน แต่ต้อง Re-Balance การดูแลอุตสาหกรรมเก่าให้เข้าสู่กระบวนการปรับเปลี่ยนอุตสาหกรรมได้อย่างเป็นระบบ ควบคู่ไปกับการส่งเสริมอุตสาหกรรมใหม่

4. นโยบายเศรษฐกิจต้องสามารถตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของภาวะเศรษฐกิจโลกได้ เช่น ปัญหาสงครามยูเครน-รัสเซีย ทำให้หลายประเทศขาดแคลนสินค้าที่เดิมนำเข้าจากทั้งสองประเทศ ซึ่งอาจเป็นโอกาสที่ไทยสามารถส่งออกสินค้าทดแทนไปตลาดแบบนี้ก็ได้ หรือพิพาทเรื่อง Chip War ระหว่างจีนกับสหรัฐ เราจะชักชวนใครมาลงทุนการผลิต Semiconductor หรืออุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องในไทย เพื่อตอบโจทย์ Geopolitics และ Global Supply Chain ที่เปลี่ยนไป 5. เรียนรู้จากคู่แข่งชั้น เวียดนามสร้างความชัดเจนทางนโยบายที่จับต้องได้ เช่น การเปิดเสรีทางการค้ากับประเทศต่าง ๆ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อเข้าสู่เศรษฐกิจ Digital การส่งเสริมการลงทุนด้านพลังงานสะอาด หรือ สิ่งคปรมีวิสัยทัศน์มองในเรื่อง Resilient Growth แล้วสามารถนำ

ออกมาพัฒนาเป็นนโยบายและมาตรการต่าง ๆ เพื่อบริหารทิศทางเศรษฐกิจได้อย่างเป็นรูปธรรม

6. Skilled Labour คือสิ่งที่ประเทศไทยเราต้องให้ความสำคัญ และต้องเร่งพัฒนาให้ฝีมือแรงงานไทยให้สามารถยกระดับรองรับอุตสาหกรรมใหม่ๆ ของประเทศได้ ซึ่งจะเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาเศรษฐกิจไทยในอนาคต

7. ภาคเอกชนคือ Key Economic Driver ของเศรษฐกิจใหม่ในอนาคต ภาครัฐคือ Key Facilitator ทำหน้าที่สนับสนุนการสร้างโอกาสของภาคเอกชนให้เข้าสู่ระบบเศรษฐกิจใหม่ได้อย่างเข้มแข็งและยั่งยืน

8. ภาคเอกชนควรทำข้อเสนอเศรษฐกิจ หรือ White Paper เสนอต่อรัฐบาล โดยเฉพาะหากมีประเด็นข้อคิดเห็นใหม่ ๆ สำหรับทิศทางเศรษฐกิจไทยในอนาคต

3

นายวรารุณ ศิลปอาษา

รุมว.พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
ปาฐกถา “ทิศทางสังคมไทย”

นายวรารุณ กล่าวว่า โลกกำลังเผชิญกับวิกฤตมากมาย ทั้ง Climate Change, Pollution, Pandemic, Conflicts, Digital Transformation, Population Crisis ล้วนส่งผลให้ความท้าทายทางด้านเศรษฐกิจ และการเมืองทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ ความท้าทายทางด้านสังคมย่อมมีความสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น แก้ปัญหาได้ยากยิ่งขึ้น แนวโน้มความท้าทายทางสังคมจะต้อง

อาศัย Global Trends : Urbanization, New business model แบบ Innovation Driven & Digital Disruption, AI เปลี่ยนแปลงการดำเนินชีวิตของมนุษย์ และรูปแบบของสังคม ซึ่งโครงสร้าง และลักษณะของสังคมไทย โดยเฉพาะรูปแบบของความสัมพันธ์ในครอบครัว และวัฒนธรรม ได้รับผลกระทบอย่างรวดเร็วและรุนแรง จนอาจพูดได้ว่า เร็วและแรงเกินกว่าที่จะรับมือได้อย่างเหมาะสม โดยเฉพาะประชากรกลุ่มเปราะบาง ที่มีต้นทุนและความสามารถในการปรับตัว (Adaptive Capacity) ไม่เท่ากับกลุ่มคนอื่น ๆ ในสังคม ไม่ว่าจะเป็นสังคมโลกหรือสังคมไทยก็ตาม ย่อมได้รับผลกระทบสูงกว่า

ข้อมูลของศูนย์วิจัยจัดการสวัสดิภาพประชาชน (ศรส.) มีผู้แจ้ง ร้องเรียน สอบถาม ผ่านช่องทางของกระทรวง พม. เดือนละ 12,000 – 18,000 ราย โดยในเดือน พ.ค. รับแจ้ง 18,607 กรณี ซึ่งกว่า 50% เป็นเรื่อง “ความสัมพันธ์ในครอบครัว” ก่อให้เกิดความรุนแรงในครอบครัว และเหยื่อส่วนใหญ่เป็นเด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุ ทั้งนี้ ครอบครัว ซึ่งเป็นหน่วยที่เล็กที่สุดของสังคมไทย ที่จะบ่มเพาะ และสร้างโครงสร้างที่แข็งแกร่งของสังคม และเป็นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศกำลังสั่นคลอน เด็กและเยาวชนที่เป็นอนาคตและกำลังสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ กำลังตกเป็นเหยื่อของความรุนแรง ส่งผลให้การพัฒนาศักยภาพเชิงความคิด สติ ปัญญา และความสามารถทางกายภาพถูกบั่นทอน โครงสร้างประชากรของไทยกำลังเปลี่ยนแปลง จนเรียกได้ว่า เรากำลังเผชิญกับวิกฤตประชากร

แนวโน้มครัวเรือนอยู่คนเดียว ครัวเรือนที่ผู้สูงอายุอยู่ตามลำพัง หรืออยู่กับคู่สมรสเพียงลำพังมีมากขึ้น แน่นอนว่าวัยแรงงาน ซึ่งเพิ่มขึ้นไม่ทันกันกับพีระมิดของผู้สูงอายุ ทำให้ต้องรับภาระ ทั้งดูแลตนเอง ลูก และพ่อแม่ ซึ่งเป็นผู้สูงอายุ กลายเป็น “The แบก” ซึ่งผู้ที่มีอายุ 50-59 ปี ณ

ขณะนี้ จะกลายเป็นผู้สูงอายุในอีก 5-10 ปีข้างหน้า แต่ยังคงมีภาระที่จะต้องดูแลพ่อแม่ ที่จะมีอายุ 80 ปีขึ้นไปอีก 10 ปีข้างหน้า ปฏิเสธไม่ได้ว่าวิกฤตประชากร ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ นับเป็นระเบิดเวลา ลูกใหญ่ ประการแรก คือ ประชากรไทย ลดลงจาก 70 ล้านคน จะเหลือ 58.26 ล้านคน ในอีก 25 ปี ประการต่อมา คือ เด็กเกิดน้อย แต่จะทำอย่างไรให้เด็กมีคุณภาพ และประการสุดท้าย คือ รัฐต้องรับภาระงบประมาณด้านสังคม จนอาจเข้าสู่ภาวะล้มละลาย ซึ่งการรับมือเช่นนี้ หลายประเทศใช้การกำหนดนโยบาย ปรับเปลี่ยนกฎหมาย พัฒนาวัตถกรรมทางด้านเทคโนโลยี ทั้งนี้ กระทรวง พม. ได้ผลักดันและขับเคลื่อน “นโยบาย 5x5 ฝ่าวิกฤตประชากร” จากความร่วมมือกับทุกภาคส่วน

ทั้งนี้ สื่อมวลชนมีอิทธิพลมากในการสร้างทัศนคติ ค่านิยม และกระแสความคิดของประชาชน จึงขอชวนร่วมสร้างความตระหนักรู้ กระตุ้นการลงมือทำ และร่วมลงมือทำทันที “Action Now” ซึ่งปัจจุบัน สื่อสังคมออนไลน์นั้น “ใคร ๆ ก็เป็นสื่อได้” เป็นทางเลือกที่คนไทยนิยมมากขึ้นทุกวัน บางคนถึงขั้นเสพติดสื่อในลักษณะนี้ ดังนั้น ต้องใช้ให้เป็นประโยชน์ในการขับเคลื่อนสังคม ต้องรักษาคุณค่า และจรรยาบรรณการสร้างคอนเทนต์ ต้องระมัดระวัง ไม่ใช่เด็กเป็นเครื่องมือ หลีกเลี่ยงการใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหาของเด็กและเยาวชน การนำเสนอความรุนแรง อาชญากรรม ความขัดแย้ง และเรื่องราวทางเพศ ในลักษณะที่อาจนำไปสู่การบ่มเพาะพฤติกรรม

“บางครั้งสื่อเองก็อาจกำลังทำหน้าที่พ่อ หรือแม่ หรือลูก แต่ที่แน่นอน ท่านเป็นวัยแรงงานที่มีภาระที่ต้องดูแลตัวเอง และบุคคลอันเป็นที่รัก และกำลังจะก้าวไปเป็นผู้สูงอายุในอนาคตอันไม่ไกลนัก ท่านมีศักยภาพและโอกาสสูงในการช่วยดึงพลังแฝงจากผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส”

“กองทุนสื่อ-สภากาหนังสือฯ-ภาตีสื่อ” ร่วมสร้างเสริมทักษะนักเรียน ป.5 เท่าทันสื่อด้วยหนังสือพิมพ์

มูลนิธิสภากาสื่อมวลชนและสภากาสื่อมวลชนแห่งชาติ เปิดตัวโครงการ “สร้างเสริมทักษะเท่าทันสื่อเพื่อเด็กด้วยหนังสือพิมพ์” ซึ่งได้รับทุนสนับสนุนจากกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ พร้อมด้วยผู้แทนจาก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ หนังสือพิมพ์มติชน หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ หนังสือพิมพ์ประชาชาติ จ.ตราด หนังสือพิมพ์เพชรภูมิ จ.เพชรบุรี หนังสือพิมพ์หัวหินสาร จ.ประจวบคีรีขันธ์ หนังสือพิมพ์ภาคใต้โฟกัส จ.สงขลา หนังสือพิมพ์ส่องไต้นิวส์ จ.สตูล หนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ จ.เชียงใหม่ หนังสือพิมพ์ปทุมมาลัย จ.อุบลราชธานี

เมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 2567 ที่โรงแรมรอยัลริเวอร์ มูลนิธิสภากาสื่อมวลชนและสภากาสื่อมวลชนแห่งชาติ เปิดตัวโครงการ “สร้างเสริมทักษะเท่าทันสื่อเพื่อเด็กด้วยหนังสือพิมพ์” ซึ่งได้รับทุนสนับสนุนจากกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ นายชวรงค์ ลิมป์ปัทมปาณี ประธานสภากาสื่อมวลชนแห่งชาติ กล่าวว่า มูลนิธิสภากาสื่อมวลชนและสภากาสื่อมวลชนแห่งชาติ ซึ่งเป็นองค์กรอิสระทำหน้าที่ควบคุมกันเองด้านจริยธรรมวิชาชีพสื่อมวลชนในหมู่ผู้ประกอบการวิชาชีพ ส่งเสริมเสรีภาพ ความรับผิดชอบ ส่งเสริมและสนับสนุนสิทธิการใช้สื่อเพื่อการรับรู้ข่าวสาร การรู้เท่าทันสื่อ (Mass Media Literacy) และการแสดงความคิดเห็น เห็นว่าสามารถทำหน้าที่สร้างเสริมทักษะเท่าทันสื่อได้ เกิดการตระหนักรู้ และจำแนกเนื้อหาที่ไม่สร้างสรรค์ อันเป็นพื้นฐานทักษะของการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล 4.0 และส่งผลต่อการรู้เท่าทันจากการเรียนรู้จากสื่อหนังสือพิมพ์และหนังสือพิมพ์ออนไลน์ หลากหลายแพลตฟอร์มได้อย่างมี

คุณค่า โดยเมื่อปี 2547 สภากาหนังสือพิมพ์แห่งชาติ ก่อนเป็นสภากาสื่อมวลชนแห่งชาติในปัจจุบัน ได้จัดโครงการอบรมส่งเสริมการอ่านหนังสือพิมพ์ในกลุ่มเยาวชน ร่วมกับสถาบันพัฒนาสื่อมวลชนแห่งประเทศไทย สนับสนุนโดย สมาคมหนังสือพิมพ์โลก และปี 2554 สภากาหนังสือพิมพ์แห่งชาติ ร่วมกับสถาบัน

อิศรา มุลนิธิพัฒนาสื่อมวลชนแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สนับสนุนโดย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ ได้จัดโครงการสัปดาห์ส่งเสริมการอ่านหนังสือพิมพ์ในโรงเรียน

“การสร้างภูมิการเรียนรู้อย่างเท่าทันสื่อ และการสร้างการเรียนรู้ด้วยการอ่านหนังสือพิมพ์ในวัยเด็ก ในระดับชั้นประถมศึกษา จะเป็นจุดเริ่มต้นของการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้จากการอ่าน ซึ่งเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่สุดในการแสวงหาความรู้ และใช้ความรู้ที่ได้จากการอ่านในการปรับตัว เป็นทักษะด้านการรับรู้ที่สำคัญมาก เพราะเป็นเครื่องมือเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ อันเป็นรากฐานของการเรียนรู้แต่ละสาขาวิชา และเพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์ ความสามารถของผู้อ่าน ซึ่งเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ได้ผลประโยชน์อย่างมากที่สุด และยังได้เสริมสร้างชุดทักษะความรู้ จากกระบวนโต้ตอบ การพูดคุย ซักถาม ผ่านกิจกรรมในกระบวนการระหว่างการเรียนรู้จากการอ่าน” ประธานสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ กล่าว

โครงการ “สร้างเสริมทักษะเท่าทันสื่อเพื่อเด็กด้วยหนังสือพิมพ์” ได้คัดเลือกโรงเรียนเข้าร่วม 220 แห่ง จากโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารการปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่ กทม. จังหวัดนนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สงขลา สตูล เชียงใหม่ อุบลราชธานี โดยโครงการฯ เข้าไปทำกิจกรรมเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้จากการอ่านหนังสือพิมพ์ และหนังสือพิมพ์ออนไลน์ ในกลุ่มนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผ่านการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาไทย

โครงการฯ ดำเนินกิจกรรม 2 ส่วน คือ 1. การฝึกอบรมเรียนรู้ด้วยหนังสือพิมพ์และหนังสือพิมพ์ออนไลน์ แก่คุณครูที่รับผิดชอบการสอนในรายวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้น ป. 5 โดยจะอบรมครู 1 คน ต่อ 1 โรงเรียน โดยจะทำการอบรม 1 วัน ในการเรียนรู้คุณลักษณะของหนังสือพิมพ์ หนังสือพิมพ์ออนไลน์ การเรียนรู้

การเท่าทันสื่อ จากผู้แทนของหนังสือพิมพ์ และนักวิชาการด้านสื่อมวลชน เพื่อนำไปประยุกต์ออกแบบการสอนในชั่วโมงการสอน ผ่านกิจกรรม 2. การทำกิจกรรมสัปดาห์ “สร้างเสริมทักษะเท่าทันสื่อเพื่อเด็กด้วยหนังสือพิมพ์” โดยคุณครูจะทำการสอนแก่นักเรียนระดับชั้น ป.5 ในรายวิชาภาษาไทย จำนวน 5 วัน ๆ ละ 1 ชั่วโมง ที่จะเรียนรู้จากหนังสือพิมพ์ฉบับจริง จำนวน 5 ฉบับ ร่วมกับแบบฝึกหัดการเรียนรู้ ที่ได้ออกแบบเนื้อหาการสอน และการทำกิจกรรมการเสริมสร้างทักษะการอ่านหนังสือพิมพ์ อาทิ การจำแนกข่าว การเรียนรู้จากเนื้อหาข่าว การจำแนกความแตกต่างหนังสือพิมพ์กับหนังสือพิมพ์ออนไลน์ การรู้เท่าทันสื่อ การใช้สื่อปลอดภัย เนื้อหาปลอดภัย เท่าทันภัยไซเบอร์ ซึ่งโครงการนี้จะให้เด็กนักเรียนระดับชั้น ป. 5 จำนวนกว่า 4,500 คน ได้เรียนรู้ และเสริมสร้างทักษะจากการอ่านหนังสือพิมพ์

สำหรับกิจกรรมอบรมครู 1 วัน 1 คน/1โรงเรียน ในเขตพื้นที่ กทม. จังหวัดนนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ ส่วนพื้นที่ภูมิภาค ประกอบด้วย เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สงขลา สตูล เชียงใหม่ อุบลราชธานี จะทำการอบรมในพื้นที่จังหวัดนั้นในเดือนมกราคม 2568 เมื่อหลังจากจบการเรียนรู้ เวิร์คชอป คุณครูจะนำไปจัด กิจกรรมสัปดาห์ “สร้างเสริมทักษะเท่าทันสื่อเพื่อเด็กด้วยหนังสือพิมพ์” 5 วัน ในชั้นเรียนวิชาภาษาไทย ระดับชั้น ป.5 โดยในส่วน กทม. ปริมณฑล ภาคกลาง ที่ใช้หนังสือพิมพ์ ไทยรัฐ เดลินิวส์ มติชน กรุงเทพธุรกิจ จะจัดกิจกรรมฯ วันที่ 3-7 กุมภาพันธ์ 2568 และส่วนพื้นที่จังหวัดภูมิภาค กลุ่มโรงเรียนที่ใช้หนังสือพิมพ์ส่วนภูมิภาค 8 ฉบับ ประกอบด้วย หนังสือพิมพ์ ประจวบคีรีขันธ์ หนังสือพิมพ์เพชรบุรี หนังสือพิมพ์หัวหินสาร จ.ประจวบคีรีขันธ์ หนังสือพิมพ์ภาคใต้โพกัส จ.สงขลา หนังสือพิมพ์สงใต้นิวส์ จ.สตูล หนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ จ.เชียงใหม่ หนังสือพิมพ์ปทุมมาลัย จ.อุบลราชธานี จะจัดสัปดาห์ “สร้างเสริมทักษะเท่าทันสื่อเพื่อเด็กด้วยหนังสือพิมพ์” ระหว่างวันที่ 17-21 กุมภาพันธ์ 2568

หลังจากเปิดตัวโครงการแล้วได้มีการเสวนา “นวัตกรรมสื่อกับการเรียนรู้เท่าทันสื่อในห้องเรียนภาษาไทย” ผู้ร่วมเสวนา **ดร.วสันต์ สุทธาวาส** รองผู้อำนวยการกลุ่มวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมจัดการเรียนการสอน สำนักพัฒนานวัตกรรมจัดการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน **คุณพจนาลัย ปทุมบริสุทธิ์** ศึกษานิเทศก์ วิทยาลัยศึกษานิเทศก์ ชำนาญการ หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร **คุณฐิติวรรณ ไสวแสนยากร** บรรณาธิการข่าวการศึกษา หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ คุณทินกร เขาวนชื่น บรรณาธิการข่าว หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ **คุณภูวสิทธิ์ สุขใส** บรรณาธิการ หนังสือพิมพ์ภาคใต้โพกัส จังหวัดสงขลา ดำเนินการเสวนา โดย **รศ.ดร.วิไลวรรณ จงวิไลเกษม**

รศ.ดร.วิไลวรรณ จงวิไลเกษม หัวหน้าโครงการสร้างเสริมทักษะเท่าทันสื่อเพื่อเด็กด้วยหนังสือพิมพ์ กล่าวว่า หลักสูตรของโครงการได้ทำร่วมกันกับครูภาษาไทย โดยเอา Pain Point ทั้งหมดที่เด็กพบเจอ ขณะเดียวกันการออกแบบเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ เราคำนึงถึงสิ่งที่คุณครูสะท้อนมาว่า หลักสูตรนี้ไม่ใช่เป็นการยัดเยียดให้รู้สึกเป็นภาระ แต่เป็นโครงการที่หวังดี ฉะนั้นการเริ่มจากต้นทาง คือครู ต้องมีความสุข ต้องสนุกก่อน แล้วถึงจะส่งต่อความสุข และสนุกให้นักเรียนได้ ตรงนี้สำคัญมาก ที่จะให้คุณครูเห็นความสำคัญของการอ่าน

“เราได้วางแผนอย่างดี จากการที่ดูชั่วโมงการสอน ดังนั้นหลักสูตรนี้ที่ทำหนึ่ง 5 วัน จะเป็นไปตามตารางสอนอยู่แล้วในวิชาชั้น ป.5 ที่ว่าด้วยการอ่านหนังสือพิมพ์ ดังนั้นจึงถือว่าเราจะเข้าไปช่วยจากครู จากที่ต้องไปหาสื่อการสอนเอง และหนังสือพิมพ์ก็หายาก ดังนั้นเราจะทำสื่อการสอนให้ครู และสนับสนุนหนังสือพิมพ์จริงๆ และก่อนที่คุณครูจะไปสอน จะมีการเวิร์กช็อปก่อน เพื่อให้ครูได้เรียนรู้” รศ.ดร.วิไลวรรณ กล่าว

“โครงการนี้ 1. เด็ก ๆ จะรู้จักหนังสือพิมพ์ จากที่ไม่เคยเห็นหน้าตา 2. จะได้อ่านแบบยาว ๆ แล้วคิดวิเคราะห์ได้ และรู้เท่าทันได้ ตรงนี้จึงสำคัญมากในเรื่องการเสริมทักษะ เรามองว่า ณ วันนี้หนังสือพิมพ์สามารถเป็นสื่อการสอนได้ ในรูปแบบของการอ่านเชิงวิเคราะห์ หลักสูตรนี้จึงเหมือนการฉีดวัคซีนให้ตั้งแต่ตอนเด็กให้มีภูมิคุ้มกัน ที่สำคัญคือ รักการอ่าน คิดวิเคราะห์ได้และรู้ทัน”

“ทุกวันนี้ ถึงแม้หนังสือพิมพ์จะเคลื่อนไปอยู่บนออนไลน์ก็ยังเป็นตัวหนังสืออยู่ ดังนั้นทำอย่างไร คนอ่านจะเข้าไปอ่านที่หนังสือพิมพ์ออนไลน์ด้วย ไม่เฉพาะแต่หนังสือพิมพ์กระดาษอย่างเดียว และเรามองว่าในหนังสือพิมพ์ออนไลน์นั้น ก็มีรูปแบบของคน รวมกันอยู่เยอะ ดังนั้น จึงไม่ใช่แค่การอ่านคิดวิเคราะห์อย่างเดียว แต่เราจะเพิ่มทักษะให้คนได้รู้เท่าทัน ทั้งข่าวปลอม โฆษณาปลอม ที่แฝงเข้ามาเยอะมาก”

นางระวีพร แสนพยุห์ ผอ.โรงเรียนทุ่งสองห้อง (คุปตัชเรฐิยรอุทิศ) ที่ร่วมดำเนินโครงการ สะท้อนปัญหาว่าพฤติกรรมการอ่านของเด็กในปัจจุบันว่าเปลี่ยนไปมาก การติดมือถือมากขึ้น ทำให้สนใจการอ่านลดน้อยลง เป็นปัญหาทุกโรงเรียน เพราะสื่อเทคโนโลยีเข้ามามีผลกระทบอย่างมากตั้งแต่หลังโควิด ดังนั้นโรงเรียนจำเป็นต้องหากิจกรรมที่ส่งเสริมการอ่านให้เด็ก ๆ ได้อ่านในแต่ละวัน อย่างน้อย คือต้องได้อ่านหนังสือ หรือแบบเรียน หรือเข้าห้องสมุด โดยโรงเรียนจะมีกิจกรรมต่าง ๆ ให้เด็ก ๆ ได้ทำ เช่น ตะกร้าหนังสือกิจกรรม บันทึกรักการอ่าน สำหรับหนังสือที่ตัวเองชอบ

การนำโครงการกลับมาทำต่อจากปี 2553 เป็นเรื่องที่ดี อย่างน้อยการอ่าน ไม่ว่าจะอ่านอะไรก็ตาม จะทำให้เด็ก ๆ มีความรู้เพิ่มมากขึ้นเพราะพื้นฐานสำคัญของเด็กคือการอ่าน ถ้าเขาได้อ่าน หรือแม้แต่อ่านสื่อ โปสเตอร์ ใบงาน โบรชัวร์ หรือบอร์ดความรู้ต่างๆ ก็จะทำให้มีความรู้เพิ่มมากขึ้น

“ที่สำคัญต้องรู้เท่าทันด้วย ดังนั้นสื่อหนังสือพิมพ์ จึงมีประเด็น ทั้งจะต้องอ่าน และคิดวิเคราะห์ก่อนว่า มันจริงตามนั้นหรือไม่ แม้แต่ข่าวประเภทต่าง ๆ เช่น ข่าวอาชญากรรม นักเรียนก็ต้องมีวิจารณญาณว่า ควรจะเชื่อกันหรือไม่ ก็จะอยู่ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ของคุณครู”

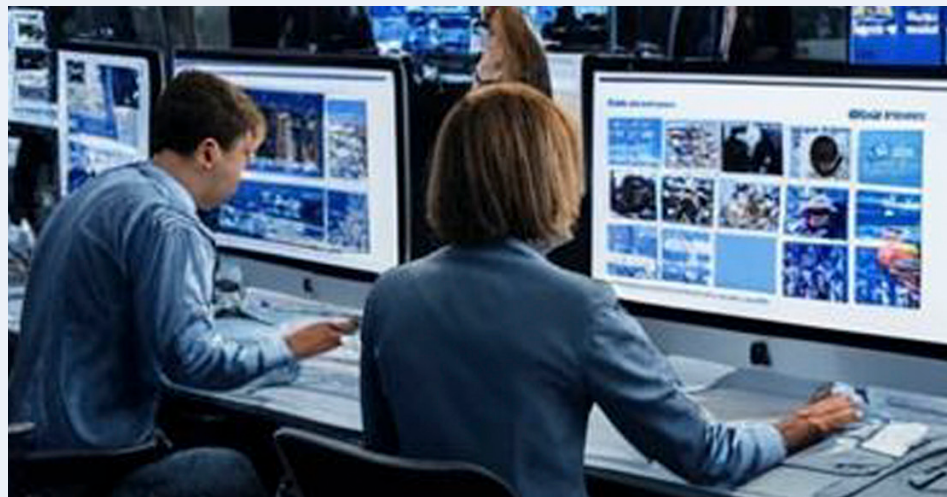
สำหรับการเริ่มต้นโครงการครั้งนี้ จะอบรมครูชุดแรกในวันที่ 10 มกราคม 2568 ก่อนเริ่มกิจกรรมห้องเรียนเดือนกุมภาพันธ์ โดยผอ.ระวีพร ย้ำว่า โครงการนี้ไม่ได้เพิ่มภาระให้ครู แต่ใช้ในชั่วโมงภาษาไทย ที่ครูจัดการเรียนการสอนอยู่แล้ว เรื่องของการอ่านด้วยสื่อชนิดต่าง ๆ และสื่อหนังสือพิมพ์ มีอยู่ในหลักสูตร ป.5 เราเพียงนำสื่อเข้าไปเสริมให้นักเรียน แทนที่ครูจะสอนในช่วงอื่น ๆ เราจะกำหนดวันให้สอนภายในหนึ่งสัปดาห์ ช่วงเดือนกุมภาพันธ์พร้อมกัน

“เชื่อว่าโครงการส่งเสริมทักษะนี้ดีมาก เด็กจะได้เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ อย่างน้อยนักเรียนก็ได้หยิบจับหนังสือพิมพ์ ซึ่งเริ่มหายไปจากแผงหนังสือ ครูเองจะได้อบรมเพิ่มพูนความรู้ ในการพัฒนาวิชาชีพ อีกทั้งยังจะได้รับเกียรติบัตรจากโครงการ ซึ่งคุรุสภากำหนดไว้อยู่แล้วว่า ทุกปี ถ้าครูจะต่อไปประกอบวิชาชีพ ต้องมีการอบรมพัฒนาความรู้ ตรงนี้สามารถนำมาใช้ได้ หรือแม้แต่ครูที่จะใช้ทำวิทยฐานะ ก็สามารถนำไปทำผลงานได้”

ผอ.ระวีพร บอกอีกว่า ตั้งแต่เข้าร่วมโครงการนี้มาปี 2553 โดยทำครูแกนนำ จนถึงปัจจุบันครูที่เข้าร่วมโครงการทุกคน ก็เห็นไปในทิศทางเดียวกัน คือมีประโยชน์กับเด็ก เพราะเราสนับสนุนทุกคน อย่าง เพียงแต่ครูจะใช้กระบวนการที่เข้ามาอบรม กลับไปสอนเด็กที่โรงเรียนและกลับมาแลกเปลี่ยนกันว่าเป็นอย่างไรบ้าง”

รายงานสถานการณ์ (ต่อจากหน้า 1)

สภาการสื่อมวลชนแห่งชาติในฐานะองค์กรวิชาชีพที่ทำหน้าที่ส่งเสริมการกำกับดูแลกันเองทางจริยธรรมสำหรับสื่อมวลชนซึ่งยกระดับจากสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2563 มีเป้าหมายสำคัญคือการส่งเสริมและพัฒนา

สื่อมวลชนทุกแขนงให้คงไว้ซึ่งสิทธิเสรีภาพบนความรับผิดชอบ มีความน่าเชื่อถือและเป็นที่พึ่งของสังคม โดยดำเนินงานผ่านคณะกรรมการที่ประกอบด้วยภาคส่วนสำคัญต่าง ๆ ทั้งนักวิชาชีพ นักวิชาการ นักกฎหมาย และผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาสื่อมวลชนอย่างเข้มแข็ง ได้ติดตามสถานการณ์ด้านจริยธรรมสื่อมวลชนในประเทศไทย และผลักดันกิจกรรมที่จะช่วยให้สื่อมวลชนทุกแขนงสามารถปรับตัว เติบโต เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและบริบททางสังคมที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว โดยคงไว้ซึ่งจริยธรรมวิชาชีพ และเป็นที่พึ่งพิงของสังคมได้อย่างยั่งยืน

สภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ จึงจัดทำรายงานสถานการณ์ด้านจริยธรรมวิชาชีพสื่อมวลชน ประจำปี 2567 ดังนี้

1. การประกาศใช้แนวปฏิบัติ สภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ เรื่อง การใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) ให้เป็นไปตามจริยธรรมวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ. 2567

แนวปฏิบัตินี้มีทั้งสิ้น 5 หมวด รวม 15 ข้อ หมวดที่ 1 บททั่วไป หมวดที่ 2 บทนิยาม หมวดที่ 3 การใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) ขององค์กรสื่อมวลชน หมวด

ที่ 4 การใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) ของผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชน/ผู้ปฏิบัติงานสื่อมวลชน/ผู้สนับสนุนการปฏิบัติงานสื่อมวลชน/ผู้สนับสนุนงานข่าว และหมวดที่ 5 การสนับสนุนวิชาชีพและการพิจารณาเรื่องร้องเรียน มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 14 ธันวาคม 2567

เหตุผลในการจัดทำแนวปฏิบัตินี้เนื่องจากในสถานการณ์ปัจจุบัน การผลิตข่าวและการพัฒนาบริบทข่าวของสื่อมวลชนแขนงต่าง ๆ ทั้งหนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และเว็บไซต์ ข่าวสารต่าง ๆ ได้เข้าไปใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ : Artificial Intelligence (AI) โดยนำมาประยุกต์ใช้ในกระบวนการผลิตเนื้อหาข่าว ตั้งแต่การแสวงหาข้อมูล รวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การเรียบเรียงและปรุงแต่งข้อมูล การสร้างสรรค์เนื้อหา การผลิตข่าวจากรูปแบบหนึ่งไปสู่อีกหลากหลายรูปแบบ ไปจนถึงการเผยแพร่ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและสร้างสรรค์ผลงานข่าวสารเพื่อให้เกิดความน่าสนใจ แต่การใช้ประโยชน์จาก AI ในงานสื่อสารมวลชนยังมีข้อจำกัดที่ต้องทำความเข้าใจ จึงเห็นสมควรให้มีแนวปฏิบัติในการใช้ AI ให้เป็นไปตามจริยธรรมวิชาชีพสื่อมวลชน เพื่อให้มั่นใจว่าข้อมูลข่าวสาร เนื้อหาข่าวที่เผยแพร่ออกไปนั้นไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพและความน่าเชื่อถือ รวมทั้งเพื่อให้เกิดความระมัดระวังในการพัฒนาด้านงานสื่อมวลชนและการใช้เทคโนโลยี AI อย่างเหมาะสมภายใต้กระบวนการตัดสินใจของมนุษย์ และเพื่อให้เกิดการตระหนัก

ถึงจริยธรรมแห่งวิชาชีพ

สาระสำคัญบางช่วงบางตอนของแนวปฏิบัตินี้ เช่น การใช้ประโยชน์จาก AI ในกระบวนการผลิตเพื่อการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ต้องยึดมั่นในจริยธรรมวิชาชีพสื่อมวลชนของสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติอย่างเคร่งครัด องค์กรสื่อมวลชนต้องจัดระบบกระบวนการผลิต และวิเคราะห์เนื้อหา ตัวอักษร คลิปเสียง คลิปวิดีโอ ภาพดิจิทัลอย่างรู้เท่าทันข้อมูล โดยตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากหลายแหล่งที่มา ก่อนนำไปสร้างสรรค์ประมวลผลด้วย AI จนถึงการเผยแพร่ ต้องมีมนุษย์เป็นผู้กำกับดูแล และรับผิดชอบในทุกกระบวนการ

ภาพข่าว ภาพประกอบข่าว ขององค์กรสื่อมวลชนที่ผลิตด้วย Generative AI ต้องระบุให้ทราบอย่างชัดเจน ด้วยข้อความ การใส่ลายน้ำ หรือตราสัญลักษณ์อย่างใดอย่างหนึ่งลงในภาพที่สื่อความหมายว่า “ผลิตด้วย AI” เพื่อให้ผู้อ่าน หรือผู้รับสารทราบ และเพื่อแสดงความโปร่งใส และความรับผิดชอบด้านมาตรฐานวิชาชีพขององค์กรสื่อมวลชน ขณะที่ผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชนฯ ต้องให้ความสำคัญกับข่าว เนื้อหาข่าว ในกระบวนการรายงานข่าว ที่ผลิตโดยมนุษย์

นอกจากนี้ แนวปฏิบัติฯ นี้ ต้องได้รับการตรวจทาน ปรับปรุง ให้สอดคล้องต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่มี AI เป็นส่วนร่วม เพื่อให้การใช้ AI สอดรับต่อการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามจริยธรรมวิชาชีพสื่อมวลชน

องค์กรวิชาชีพสื่อมวลชน พึงจัดให้มีคณะทำงาน หรือที่ปรึกษาส่วนกลาง ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญ หรือบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ AI ด้านความปลอดภัยไซเบอร์ ด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล นักวารสารศาสตร์เชิงข้อมูล ฯลฯ เพื่อการศึกษาแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ติดตามประเมินผล และการพัฒนาวิชาชีพ แก่องค์กรสมาชิก เพื่อให้การใช้ AI สอดรับต่อการปฏิบัติงาน และตระหนักถึงความสำคัญของการกำกับดูแล AI อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามจริยธรรมวิชาชีพสื่อมวลชน และทันต่อสถานการณ์การ

เปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี

• แนวปฏิบัติ การใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) ให้เป็นไปตามจริยธรรมวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ. ๒๕๖๓

2. การออกแถลงการณ์ร่วม 3 สภาวิชาชีพด้านสื่อมวลชน เรื่อง ขอให้เสนอข่าวตามมาตรฐานวิชาชีพและจริยธรรมของสื่อมวลชน

ไม่บ่อยครั้งนัก และต้องเป็นเรื่องใหญ่ อยู่ในความสนใจของประชาชน องค์กรวิชาชีพสื่อมวลชนจึงจะออกแถลงการณ์ร่วมกัน เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2567 สภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ สภาวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย และสภาวิชาชีพกิจการการแพร่ภาพและการกระจายเสียง (ประเทศไทย) ได้ออกแถลงการณ์ร่วมกันดังกล่าว ความว่า

ตามที่ปรากฏเหตุการณ์บุคคลสูญหาย ตั้งแต่วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2567 ซึ่งเป็นที่สนใจในสังคมอย่างกว้างขวาง และในเวลาต่อมาเจ้าหน้าที่ตำรวจเปิดเผยว่า บุคคลสูญหายดังกล่าวได้ถึงแก่ความตาย โดยผู้ต้องหาซึ่งเป็นสามีของผู้ตายได้รับสารภาพว่าเป็นผู้ก่อเหตุฆาตกรรมภรรยาของตนเอง จากเหตุการณ์ดังกล่าวสื่อมีการนำเสนอข่าวโดยใช้ภาพจากกล้องวงจรปิดขณะที่สามีก่อเหตุใช้ความรุนแรงต่อภรรยาอย่างทารุณโหดร้าย อีกทั้งบุตรซึ่งเป็นเด็กเล็กอยู่ในเหตุการณ์ด้วย ซึ่งมีลักษณะการนำเสนอข้อมูลและภาพที่กระทบต่อเด็ก และตัวบุคคลที่เป็นการเฉพาะตัวอันอาจเป็นการละเมิดต่อสิทธิมนุษยชน และละเมิดต่อมาตรฐานวิชาชีพและจริยธรรมของสื่อมวลชน รวมถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง นั้น

สภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ สภาวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย และสภาวิชาชีพกิจการการแพร่ภาพและการกระจายเสียง (ประเทศไทย) ซึ่งทำหน้าที่ดูแลเรื่องจริยธรรมวิชาชีพสื่อมวลชนขององค์กรสมาชิก ได้หารือร่วมกันแล้วเห็นว่า ข่าวดังกล่าวเป็นเหตุการณ์ความรุนแรงในครอบครัว และยังมีการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับเด็กซึ่งมีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ หรือผู้ปกครองหรือบุคคลในครอบครัวของเด็ก จึงมีมติให้องค์กรสมาชิกลำเสนอข่าวดังกล่าวโดยยึดมาตรฐานวิชาชีพและ

จริยธรรมของสื่อมวลชน กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และคำนึงถึงสิทธิมนุษยชนของบุคคลที่ตกเป็นข่าวอย่างเคร่งครัด

การพิจารณาเรื่องร้องเรียนด้านจริยธรรมสื่อมวลชน

ในปี 2567 คณะกรรมการจริยธรรมได้พิจารณาเรื่องร้องเรียน ทั้งร้องเรียนผ่านทางเว็บไซต์ สภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ และเรื่องที่หยิบยกขึ้นมาพิจารณาโดยคณะกรรมการฯ ทั้งสิ้น 9 เรื่อง โดยคณะกรรมการจริยธรรมมีมติให้ยุติการพิจารณา 6 เรื่อง เนื่องจากผู้ร้องใช้สิทธิทางกระบวนการยุติธรรม ผู้ร้องพอใจคำชี้แจงและการนำเสนอข่าวแก้ไขจากผู้ถูกร้อง หรือผู้ถูกร้องไม่ได้เป็นองค์กรสมาชิกของสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ โดยได้ส่งเรื่องให้สภาวิชาชีพที่ผู้ถูกร้องเป็นองค์กรสมาชิกเพื่อพิจารณาดำเนินการตามกระบวนการของสภาวิชาชีพดังกล่าว นอกจากนี้ ยังมีมติให้เตือนองค์กรสื่อมวลชนที่เป็นสมาชิกให้ระมัดระวังการนำเสนอข่าวผ่านเว็บไซต์ 1 เรื่อง คงเหลืออยู่ในกระบวนการพิจารณา 2 เรื่อง โดยมีเรื่องร้องเรียนสำคัญที่พิจารณาเสร็จสิ้นแล้วดังนี้

1. เรื่องร้องเรียน หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ โฆษณาเชิญชวนให้ลงทะเบียนเสียเงินเข้าไปเรียนรู้ดูพระแท้กับปรมาจารย์วงการพระเครื่อง

รายละเอียดเอกสารร้องเรียนระบุว่า เมื่อวันที่ 6 มกราคม 2567 เวลา 09.00 น. ทางหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ได้โฆษณาเชิญชวนให้ลงทะเบียนเสียเงินเข้าไปเรียนรู้ดูพระแท้กับปรมาจารย์วงการพระเครื่องเมืองไทย ในราคาหลักสูตรละ 2,500 บาท เมื่อจบหลักสูตรแล้วจะได้ความรู้ที่นำไปแยกแยะพระแท้ พระปลอมตามมาตรฐานสากลได้ด้วยตัวเอง ทั้ง ๆ ที่ทางผู้จัดอบรมรู้อยู่แล้วว่าผู้ที่เชิญมาสอนนั้นไม่มีความรู้ที่จะสามารถยืนยันได้ว่าพระองค์ไหนเป็นพระแท้ และพระองค์ไหนเป็นพระปลอม และมาตรฐานสากลก็ไม่มีอยู่จริง หากทางผู้จัดงานอบรมได้ลงโฆษณาบอกความจริงทั้งหมดผู้คนคงไม่หลงเชื่อเสียเงินลงทะเบียนไปเรียนรู้ดูพระแท้ตาม เพราะไม่มีอะไรให้เรียนรู้ดูพระแท้ตามมาตรฐานสากลได้เลยตามวัตถุประสงค์

ของทางผู้จัดงานที่ได้ลงโฆษณาไว้ ซึ่งผิดจากวัตถุประสงค์ในการโฆษณาเชิญชวนให้มาลงทะเบียนเรียนรู้ดูพระแท้ตามมาตรฐานสากลที่ทางผู้จัดอบรมลงโฆษณาไว้

กรณีนี้ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ชี้แจงว่าสืบเนื่องจาก นสพ. เดลินิวส์ และเดลินิวส์ออนไลน์ ได้จัดโครงการ “เรียนรู้ดูพระแท้กับเดลินิวส์” เกี่ยวกับพระเครื่องเบญจภาคีล้ำค่า โดยได้รับความร่วมมือจากสมาคมผู้นิยมพระเครื่องพระบูชาไทย ให้ยืมอุปกรณ์ ดูพระเครื่องให้จัดโชว์และจัดส่งวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิระดับประเทศ มีชื่อเสียงในวงการพระเครื่องมาบรรยายให้ความรู้จำนวนมาก โครงการนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี รายได้บางส่วนหลังหักค่าใช้จ่ายมอบให้โรงพยาบาลสงฆ์ ตามวัตถุประสงค์ส่วนกรณีผู้ร้องเรียนได้สมัครเข้าอบรมในครั้งที่ 1 (6 มกราคม 2567) ครั้งเดียวเกี่ยวกับพระสมเด็จจักรพรรดิ ตลอดการบรรยายได้ซักถามข้อสงสัยอย่างต่อเนื่อง พยายามถามย้ำพระแท้ต้องเป็นไปตามมาตรฐานสากลหรือไม่ มีการเซ็นเอ็มโออยู่หรือไม่ วิทยากรตอบย้ำไปหลายครั้งว่า มาตรฐานสากลไม่ได้ เพราะต่างชาติไม่ได้รับถือศาสนาพุทธ มีเพียงชนชาติแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่เชื่อถือศรัทธาและการบรรยายก็ยึดมาตรฐานนิยมของสมาคมผู้นิยมพระเครื่องพระบูชาไทยที่กลุ่มคนส่วนใหญ่เชื่อถือ จนจบการบรรยาย ผู้ร้องได้รับประกาศนียบัตรพร้อมผู้เข้าอบรมคนอื่น ๆ ต่อมาวันที่ 11 มกราคม 2567 ผู้ร้องไปร้องเรียนสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.) ซึ่งเจ้าหน้าที่ได้เจรจาไกล่เกลี่ยจนผู้ร้องยอมยุติเรื่อง แต่ยังอ้างว่า พระสมเด็จจักรพรรดิแท้ต้องเป็นไปตามความคิดของผู้ร้องคนเดียวเท่านั้น เพราะรับสืบทอดมาจากสมเด็จพระพุฒาจารย์โต พรหมรังสี มาโดยตรง ของคนอื่นแอบอ้างทั้งสิ้น อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2567 ผู้ร้องได้แจ้งความดำเนินคดีกับหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ที่ สภ.เมือง สิงห์บุรี

คณะกรรมการจริยธรรมจึงมีมติให้ยุติการพิจารณา เนื่องจากผู้ร้องได้ใช้สิทธิร้องทุกข์กล่าวโทษดำเนินการตามกฎหมาย (แจ้งความดำเนินคดี) กับ

สมาชิกสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ (หนังสือพิมพ์เดลินิวส์และเดลินิวส์ออนไลน์) อันถือเป็นการใช้สิทธิทางกระบวนการยุติธรรมแล้ว และให้ทำหนังสือแจ้งไปยังผู้ร้องเพื่อทราบตามขั้นตอนต่อไป

2. การร้องเรียน กรณีเว็บไซต์ เพจ Facebook, Youtube และ Tiktok Thai PBS นำเสนอข่าวสำนักงาน ป.ป.ท. ลงพื้นที่ตรวจสอบโครงการปรับปรุงปลูกหญ้าสนามฟุตบอล

ผู้ร้องเรียนมีหนังสือขอให้ช่วยตรวจสอบกรณีเว็บไซต์ เพจ Facebook, Youtube และ Tiktok ของ Thai PBS ได้นำข่าวที่สำนักงาน ป.ป.ท. ลงพื้นที่เข้าตรวจสอบโครงการปรับปรุงปลูกหญ้าสนามฟุตบอล พร้อมลู่วิ่ง โรงเรียนเทศบาลบ้านโดนด ของเทศบาลตำบลบ้านโดนดไปเผยแพร่สู่สาธารณะ โดยมีรายละเอียด คือ คำชี้แจงของเจ้าหน้าที่ในการตอบข้อคำถามต่อสำนักงาน ป.ป.ท., คลิปเสียง อีกทั้งมีภาพประกอบโดยไม่ทำการเบลอหน้า และนำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต ซึ่งเทศบาลตำบลบ้านโดนดมีความเห็นว่าการกระทำดังกล่าว ทำให้ผู้ที่ปรากฏในเว็บไซต์ เพจ Facebook, Youtube และ Tiktok Thai PBS เกิดความเสียหาย เสื่อมเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น ถูกเกลียดชัง ถูกเหยียดหยาม อันเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล จึงอยากขอให้ท่านช่วยตรวจสอบว่าการลงข่าวดังกล่าว เป็นการละเมิดข้อบังคับว่าด้วยจริยธรรมแห่งวิชาชีพสื่อมวลชน สภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ พ.ศ.2564 หรือไม่

กรณีนี้ ไทยพีบีเอสชี้แจงว่า การนำเสนอข่าวโรงเรียนบ้านโดนด อำเภอศรีราชา จังหวัดสุโขทัย สร้างผิดแบบทั้งลู่วิ่ง เสาดไฟ ซึ่งมีการที่ลงพื้นที่โดยไม่ได้แจ้งให้เจ้าหน้าที่เทศบาลทราบ เพราะเห็นว่าหน่วยงานที่เชิญเป็นหน่วยงานภาครัฐคือ ปปท. และไทยพีบีเอส ก็ลงพื้นที่ไปกับเจ้าหน้าที่ของรัฐไปทำข่าวตามปกติ ข่าวนี้อันได้ตรวจสอบข้อมูลและไม่ได้รับผลประโยชน์จากฝ่ายใด ได้แจ้งนายกเทศมนตรี ซึ่งเป็นผู้ร้องว่าไทยพีบีเอสได้ลงข่าวคำชี้แจงต่าง ๆ ของนายกเทศมนตรีไปแล้ว

ทั้งนี้ สภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ ได้

แจ้งผู้ร้องให้ทราบถึงคำชี้แจงของไทยพีบีเอส ซึ่งผู้ร้องแจ้งว่าไม่พอใจ คณะกรรมการจริยธรรม จึงมีมติให้ยุติเรื่องและทำหนังสือแจ้งผู้ร้องทราบ

3. การพิจารณาการเสนอข่าว “อีลอน มัสก์” มหาเศรษฐีระดับโลก ตั้งคำถามในแอปพลิเคชัน “เวิกซ์” ว่า ควรจะชื่อหมูแดงดีไหม พร้อมโพสต์รูปนารักของหมูแดง คณะทำงานคุ้มครองผู้บริโภคสื่อ สภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ ได้หยิบยกเรื่องนี้ขึ้นมาพิจารณาโดยมองว่าการนำเสนอข่าวของเพจหรือเว็บไซต์ต่าง ๆ ไม่มีการบ่งชี้ให้ชัดเจนว่าเป็นการโพสตในเพจเรื่องล้อเล่น ซึ่งนำมาสู่ได้ตรงท้าย ซึ่งส่งผลให้เกิดความเข้าใจผิดของประชาชนที่เข้ามาอ่านข่าว

คณะกรรมการจริยธรรม สภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ พิจารณาแล้ว เห็นว่า ข้อมูลแหล่งข่าวที่มาไม่ใช่เพจเป็นทางการของอีลอน มัสก์ แต่สื่อนำมาขยายว่าอีลอน มัสก์ จะชื่อหมูแดง ทำให้ประชาชนหรือสังคมรับรู้ว่าอีลอน มัสก์ จะชื่อหมูแดง เรื่องนี้ สื่อมวลชนสามารถนำเสนอข่าวได้แต่ต้องเขียนให้ชัดเจนว่าเป็นการล้อเลียน ไม่ควรเสนอเสมือนเป็นเรื่องจริง เพื่อจงใจขายข่าว จึงมีมติให้แจ้งสื่อมวลชนที่เป็นสมาชิกระมัดระวังการนำเสนอข่าวจากสื่อออนไลน์ที่ไม่เป็นทางการ และเป็นข่าวล้อเลียน หากนำเสนอควรระบุในพาดหัวข่าวและข่าวให้ชัดเจนว่า ข่าวดังกล่าวเป็นเรื่องล้อเลียน ไม่ใช่เรื่องจริง

สำหรับเรื่องร้องเรียนที่อยู่ระหว่าง

การพิจารณาของคณะกรรมการจริยธรรมจำนวน 2 เรื่อง ได้แก่ การพาดหัวข่าวของสื่อออนไลน์ที่ไม่เหมาะสมกรณีไฟไหม้รถบัสนักเรียน โดยใช้คำว่า “อย่างสด”

การพาดหัวข่าวหนังสือพิมพ์ และกรณีนักแบดมินตันทีมชาติไทย พลาดเหรียญทองในกีฬาโอลิมปิก

โดยสรุปแล้วในรอบปีที่ผ่านมา สภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ ยังคงได้รับการร้องเรียนด้านจริยธรรมจากการทำหน้าที่ของสื่อมวลชนทั้งที่เป็นสมาชิกและไม่ได้เป็นสมาชิกอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเรื่องร้องเรียนดังกล่าว บางส่วนมาจากการร้องเรียนของผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงจากการนำเสนอข่าวสารหรือภาพข่าวต่างๆ ของสมาชิก และอีกบางส่วนเป็นการหยิบยกประเด็นปัญหาการละเมิดจริยธรรมผ่านคณะทำงาน คณะอนุกรรมการและคณะกรรมการของสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ

สำหรับในปี 2568 แนวโน้มการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนอาจก่อให้เกิดปัญหาด้านจริยธรรมเพิ่มมากขึ้น เช่น การใช้ AI ในการนำเสนอข่าวอย่างไม่ระมัดระวัง รวมถึงการนำข้อมูลหรือเรื่องราวต่าง ๆ จากโซเชียลมีเดียมานำเสนอโดยไม่มีการกลั่นกรอง จนอาจก่อให้เกิดความผิดพลาดและเสียหายแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง จึงขอให้สื่อมวลชนตรวจสอบข้อมูลด้วยความรอบคอบ และคำนึงถึงจริยธรรมวิชาชีพวิชาชีพเป็นหลักในการปฏิบัติงาน เพื่อให้สาธารณชนเกิดความเชื่อมั่นในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชน.

กิจกรรมสภากาสิโน

นายชวรงค์ ลิมป์ปัทมปาณี ประธานสภาการสื่อบroadcastแห่งชาติ พร้อมด้วย นายสวิชัย บำรุงสุข ประธานคณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ และสมาชิกสัมพันธ์ฯ ร่วมแสดงความยินดีครบรอบ 47 ปี หนังสือพิมพ์มติชน รายวัน โดยมีนายณฤตย์ เสกธีระ บรรณาธิการบริหารกองบรรณาธิการ หนังสือพิมพ์มติชน เป็นผู้ให้การต้อนรับ ณ สำนักงาน หนังสือพิมพ์มติชน เมื่อวันที่ 9 มกราคม 2568

นายชวรงค์ ลิมป์ปัทมปาณี ประธานสภาการสื่อบroadcastแห่งชาติ นำคณะร่วมหารือความร่วมมือ กับสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) โดยมีศาสตราจารย์ ดร.วิษณุ มียู รองผู้อำนวยการฯ พร้อมคณะผู้บริหาร ให้การต้อนรับ ในวันพฤหัสบดีที่ 27 กุมภาพันธ์ 2568 ณ ห้องประชุม สกสว. ชั้น 15-1 อาคารเอส เอ็มทาวเวอร์

นายชวรงค์ ลิมป์ปัทมปาณี ประธานสภาการสื่อบroadcastแห่งชาติ นางสาวนิภาวรรณ แก้วรากมุกข์ รองประธานฯ และนางสาวรัชฎา ปลื้นตาอนุกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ และสมาชิกสัมพันธ์ฯ ร่วมแสดงความยินดีครบรอบ 45 ปี นสพ.ฐานเศรษฐกิจ โดยมี นายทิมพร ศรีจันทร์ บรรณาธิการบริหาร ให้การต้อนรับ ณ อาคารอินเตอร์ลิงก์ทาวเวอร์ เมื่อวันที่ 24 ก.พ. 2568

3 องค์กรสื่อร่วมลงนาม MOU กับกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ วันที่ 17 มีนาคม 2568 - กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ สภาการสื่อบroadcastแห่งชาติ สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย และสมาคมนักผลิตข่าวออนไลน์ ได้ร่วมลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) เพื่อส่งเสริมและพัฒนาสื่อที่ปลอดภัยและสร้างสรรค์ ณ สำนักงานกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

พิธีลงนามในครั้งนี้มีผู้แทนจากทั้ง 4 องค์กรร่วมลงนาม ประกอบด้วย นายธนกร ศรีสุขใส ผู้จัดการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ นายชวรงค์ ลิมป์ปัทมปาณี ประธานสภาการสื่อบroadcastแห่งชาติ นางสาว นริณี เรืองหนู นายกสมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย และ น.ส.อรพิน เทรตรกุล เลขธิการสมาคมนักผลิตข่าวออนไลน์

ความร่วมมือครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสานความร่วมมือระหว่างกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์กับองค์กรวิชาชีพสื่อ ในการส่งเสริมการนำเสนอข่าวสารภายใต้กฎหมายและจรรยาบรรณ ตลอดจนสร้างนิเวศสื่อที่ปลอดภัยและสร้างสรรค์ พัฒนาพื้นที่สื่อปลอดภัยให้ขยายตัวมากขึ้น ส่งเสริมการศึกษาวิจัย อบรม พัฒนาองค์ความรู้ และการสร้างนวัตกรรม

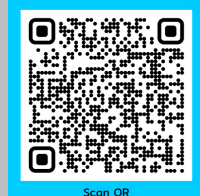
ซึ่งบันทึกข้อตกลงความร่วมมือฉบับนี้มีผลบังคับใช้เป็นระยะเวลา 2 ปี นับตั้งแต่วันที่ลงนาม และสามารถต่ออายุได้คราวละ 2 ปี ถือเป็นก้าวสำคัญในการสร้างระบบนิเวศสื่อที่ปลอดภัยและสร้างสรรค์ที่ทุกคนสามารถเข้าถึงและนำไปใช้ได้อย่างทั่วถึง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาวงการสื่อมวลชนไทยในระยะยาว

คณะกรรมการศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จัดโครงการ Journalism Next: Navigating the Future of AI Ethics เพื่อให้ผู้เข้าร่วมอบรมได้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับจริยธรรมและกฎหมายสื่อในยุค AI รวมทั้งได้รับทราบสภาพปัญหาและการทำงานจริงของผู้ปฏิบัติงานวิชาชีพเกี่ยวกับจริยธรรมและกฎหมายสื่อในยุคปัจจุบัน และยังสร้างสร้างจิตสำนึกและตระหนักถึงปัญหาการละเมิดจริยธรรมและกฎหมายสื่อให้กับผู้เข้าร่วมอบรม โดยมี **ผศ.ดร.อรรถพร บัณฑิรา** คณบดีคณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน กล่าวเปิดโครงการฯ พร้อมด้วย **คุณชวรงค์ ลิมป์ปัทมปาณี** ประธานสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ กล่าวต้อนรับ โดยผู้เข้าอบรมประกอบด้วย คณาจารย์ เจ้าหน้าที่จากสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา และผู้ที่สนใจ ณ ห้อง JM402 ชั้น 4 คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน ท่าพระจันทร์ เมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2568 ที่ผ่านมา

ในช่วงเข้ามีการเสวนาในหัวข้อ “จริยธรรมกับกฎหมายสื่อ : โลกอนาคตของคนสื่อ 2025” โดย **ผศ.ดร.รัชฎา คงคะจันทร์** ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ รศ.คณธิป ทองรวีวงศ์ ผู้อำนวยการสถาบันกฎหมายสื่อดิจิทัล มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต และ **คุณจักรกฤษ เพิ่มพูล** กรรมการนโยบาย องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (ส.ส.ท.) และมีการอบรมในหัวข้อ “AI & Data Literacy for Journalists” โดย **ผศ.ดร.เอกพล เอียรถาวร** อาจารย์ประจำคณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน และมี **อ.ดร.เกียรติญา สายสนั่น** อาจารย์ประจำคณะวารสารศาสตร์ฯ เป็นผู้ดำเนินรายการ

ในช่วงบ่ายมีการบรรยายในหัวข้อ “จริยธรรมสื่อกับการทำงานของสื่อในยุค AI” โดย **คุณพีรพล อนุตรโสทธิ** ผู้จัดการศูนย์ข่าวก่อนแชร์ บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) และ **คุณณิศ บุนยพานิช** บรรณาธิการบริหารด้านข่าวสืบสวน สำนักข่าวไทยพีบีเอส และต่อด้วยการทำ Workshop โดย **อ.ดร.คันธิรา ฉายาวงศ์** อาจารย์ประจำคณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน พร้อมทำแบบทดสอบหลังการอบรม (Post Test)

QR Code Link

แนวปฏิบัติสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติเรื่อง
การใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI)
ให้เป็นไปตามจริยธรรมวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ. 2567

นายชวรงค์ ลิมป์ปัทมปาณี ประธานสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ **นายสวิชัย บำรุงสุข** กรรมการ-ประธานคณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ และสมาชิกสัมพันธ์ และ **นายธรรมสถิตย์ ผลแก้ว** กรรมการ ร่วมแสดงความยินดีครบรอบ 15 ปี สปริงนิวส์ โดยมี **นางสาวอรรณพ พิพัฒน์** กรรมการผู้จัดการสปริงนิวส์ ให้การต้อนรับ ณ อาคารอินเตอร์ลิงก์ทาวเวอร์ เมื่อวันที่ 5 มี.ค. 2568

สภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ เป็นองค์กรวิชาชีพสื่อมวลชน ทำหน้าที่กำกับดูแลกันเองอย่างเป็นอิสระ เพื่อนำเสนอข่าวสารด้วยความรับผิดชอบบนพื้นฐานของจริยธรรม สนับสนุนการใช้สื่อเพื่อการรับรู้ข่าวสาร และการแสดงความคิดเห็นของพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

พบเห็นการละเมิดร้องเรียนผ่านเว็บไซต์ www.presscouncil.or.th หรือ สแกน QR CODE

จัดทำวารสารจดหมายเหตุโดย

คณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ และสมาชิกสัมพันธ์

นายดำฤทธิ์ วิริยะกุล ที่ปรึกษา, **นายสุวัฒน์ สุขสัมฤทธิ์** ที่ปรึกษา, **นายสวิชัย บำรุงสุข** ประธาน, **นายศักดิ์สิทธิ์ วิบูลศิลป์โสภณ** รองประธาน คนที่ 1, **นางสาวชุดิณณพน์ ศรีขำ** รองประธาน คนที่ 2, **นายธรรมสถิตย์ ผลแก้ว** อนุกรรมการฯ, **นายชำนาญ ไชยศรี** อนุกรรมการฯ, **ว่าที่ร้อยตรี กานต์ เหมสมิติ** อนุกรรมการฯ, **นายวิชัย วรธานีวงศ์** อนุกรรมการฯ, **นายฐิติชัย อัญญาวัชร** อนุกรรมการฯ, **นางสาวรัชฎา ปล้นตา** เลขานุการ